

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLOMOUC

Ústav podnikové ekonomiky

Metody finanční analýzy a jejich aplikace v prostředí podniku

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Lenka Mádrová

Vedoucí práce: Ing. Zuzana Stefanovová, Ph. D.

Olomouc 2020

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené informační zdroje.

Tištěná verze textu práce je shodná s textem práce na CD nosiči a elektronickou verzí vloženou do studijního systému IS/STAG.

Olomouc 25. 3. 2020

Lenka Mádrová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Ing. Zuzaně Stefanovové, Ph. D. za její odborné vedení, cenné rady, připomínky a vstřícnost při vypracování této diplomové práce.

Obsah

Obsah.....	4
ÚVOD.....	7
1. Teorie finanční analýzy	9
1.1 Úvod do finanční analýzy	9
1.2 Uživatelé finanční analýzy.....	10
1.3 Zdroje dat pro finanční analýzu	11
1.3.1 Rozvaha.....	12
1.3.2 Výkaz zisku a ztráty	18
1.3.3 Přehled o peněžních tocích.....	19
1.3.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu	19
1.3.5 Příloha účetní závěrky	20
1.3.6 Propojenost účetních výkazů.....	20
1.4 Metody finanční analýzy.....	21
1.4.1 Elementární metody finanční analýzy.....	23
1.4.2 Vyšší metody.....	23
1.5 Výsledné hodnoty finanční analýzy - způsob jejich interpretace	23
2. Analýza absolutních ukazatelů	25
2.1 Horizontální analýza	25
2.2 Vertikální analýza	27
3. Analýza rozdílových ukazatelů	28
3.1 Ukazatele fondů finančních prostředků	28
3.2 Ukazatele objemových úrovní zisku.....	30
4. Analýza poměrových ukazatelů.....	32
4.1 Ukazatele rentability	32
4.1.1 Rentabilita vlastního kapitálu – Return on Equity, ROE	32
4.1.2 Rentabilita vloženého kapitálu – Return on Assets, ROA	33
4.1.3 Rentabilita dlouhodobého kapitálu – Return on Capital Employed, ROCE	33
4.1.4 Rentabilita tržeb – Return on Sales, ROS	34
4.2 Ukazatele likvidity	34
4.2.1 Ukazatel běžné likvidity – Working Capital Ratio	35

4.2.2 Ukazatel pohotové likvidity – Quick Ratio.....	35
4.2.3 Ukazatel okamžité likvidity – Cash Ratio.....	36
4.3 Ukazatele zadluženosti.....	36
4.3.1 Ukazatel celkové zadluženosti – Debt Ratio.....	37
4.3.2 Ukazatel míry zadluženosti vlastního kapitálu.....	37
4.4 Ukazatele aktivity	39
4.4.1 Ukazatel doby obratu zásob a rychlosti obratu zásob	39
4.4.2 Ukazatel doby obratu pohledávek a rychlosti obratu pohledávek.....	39
4.4.3 Ukazatel doby obratu závazků a rychlosti obratu závazků	40
4.4.4 Ukazatel doby obratu položek aktiv a rychlosti obratu položek aktiv	40
5. Analýza soustav ukazatelů.....	42
5.1 Bankrotní modely.....	42
5.1.1 Altmanův bankrotní model – Altmanova rovnice důvěryhodnosti	42
5.1.2 Index důvěryhodnosti manželů Neumaierových	44
5.2 Bonitní modely.....	45
5.2.1 Model Aspect Global Rating.....	46
6. Praktická aplikace finanční analýzy na firmu GRÉZA s.r.o.	48
6.1 Představení firmy	48
6.1.1 Základní údaje o podniku	51
6.2 Horizontální analýza	54
6.2.1 Absolutní ukazatele vývoje	54
6.2.3 Podílové ukazatele vývoje.....	60
6.3 Vertikální analýza	61
6.4 Analýza rozdílových ukazatelů.....	65
6.5 Analýza poměrových ukazatelů.....	66
6.6 Poměrové ukazatele aktivity	72
6.7 Analýza soustav ukazatelů.....	73
6.7.1 Altmanův bankrotní model.....	74
6.7.2 Index důvěryhodnosti manželů Neumaierových.....	75
6.7.3 Index Aspekt Global Rating	77
ZÁVĚR.....	78

SEZNAM ZDROJŮ	81
SEZNAM TABULEK	82
SEZNAM GRAFŮ	83
SEZNAM OBRÁZKŮ	84
PŘÍLOHY	85
ANOTACE	89

ÚVOD

Podnikání je nejen v České republice rozšířeným způsobem obživy a umožňuje pracovní zařazení většině obyvatelstva v produktivním věku. Firmy často řeší finanční problémy, které se mohou stát velkou překážkou k zajištění dlouhodobého existence podniku. Právě problematika dlouhodobého udržitelného rozvoje firmy si žádá, aby řízení všech činností firmy bylo v souladu. Hlavním cílem podniku by nemělo být tedy jen dosažení uspokojivého hospodářského výsledku, ale zejména právě finanční stabilita a zajištění pokračování v podnikatelské činnosti.

Finanční analýza je nezbytným nástrojem pro sledování a analyzování činnosti podniku, pro posouzení současné ekonomické situace a vytváří nepostradatelný předpoklad pro budoucí finanční rozhodování firmy. Finanční výkonnost podniku má významnou roli, ať již pro jeho konkurenční postavení či její atraktivnost pro potenciální investory. Aspekt finanční síly je důležitým kritériem při zjišťování slabých a silných stránek podniku ve formulaci strategických cílů.¹

Cílem diplomové práce je aplikace finanční analýzy v prostředí podniku GRÉZA s.r.o., zhodnocení finanční situace a finančního zdraví podniku.

Práce je rozdělena do dvou částí. V teoretické části budou definovány metody finanční analýzy a charakteristiky používaných ukazatelů. V praktické části budou aplikovány metody finanční analýzy prakticky ve vybrané společnosti a získaná data vyhodnocena. Nejdříve bude provedena finanční analýza vertikální, poté horizontální, a následně budou analyzovány vybrané poměrové a tokové ukazatele. V závěru bude souhrnně zhodnoceno finanční zdraví analyzované firmy a uvedena praktická doporučení pro budoucí ekonomickou strategii podniku.

Při zpracování diplomové práce bude využito řady vědeckých metod. Nejprve bude využita rešerše odborné literatury k problematice finančních analýz a hodnocení finančního zdraví

¹ Srov. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 3

podniku. V teoretické části bude použita deskripce finanční analýzy jako klíčové aktivity pro finanční řízení firmy. V praktické části pak budou aplikovány elementární metody finanční analýzy, a závěrem pak syntéza, která prezentuje komplexní pohled na finanční kondici podniku.

1. Teorie finanční analýzy

1.1 Úvod do finanční analýzy

Na konci 19. století můžeme vysledovat počátky finanční analýzy jako složky řídicích činností, mající za cíl rozšířit vypovídací schopnost údajů z účetnictví podniku.² V prostředí České republiky se po roce 1989 ustálilo pojetí finanční analýzy, které má své kořeny v Německu a německé teorii podnikového hospodářství, spojené s německým ekonomem F. Schmalenbachem, která se zaměřuje na rozbor a hodnocení podnikových procesů, jejich jednotlivých stránek, definuje faktory, které procesy ovlivňují a tak poskytuje podklady, pomocí nichž je možno tyto procesy usměrňovat a celkově optimalizovat řízení podniku.³

Finanční analýzy představují velmi úzké spojení s finančním řízením podniku a finančním účetnictvím, a jsou velmi důležité pro finanční rozhodování. Informace a data, která jsou obsažena v základních výkazech podniku, kterými jsou: rozvaha, výkaz zisků a ztráty, výkaz cash flow a příloha k účetní závěrce, však neposkytují úplný obraz o finanční situaci podniku. Tady je právě místo pro finanční analýzy, které poměřují údaje získané z účetních výkazů, rozšiřují jejich vypovídací schopnosti a umožňují vyvodit určité závěry.

Finanční analýza je ve své podstatě rozbor minulosti, současnosti a očekávané budoucnosti finančního hospodaření podniku, což se promítá i do budoucího rozvoje firmy a má velký význam pro finanční plánování.⁴

Hlavním úkolem finančních analýz je získání z účetních výkazů a jiných zdrojů relevantní informace, na jejichž základě je možné posoudit finanční zdraví podniku. Důležité také je nalezení slabín firmy a jejich silných stránek.

„Finanční zdraví podniku závisí na jeho výkonnosti a finanční pozici. Vyjadřuje míru odolnosti podniku vůči externím a interním provozním rizikům za dané finanční situace. Pokud podnik nejeví příznak hrozící finanční tísně, lze se domnívat, že v dohledné budoucnosti (do roku) nedojde k úpadku pro platební neschopnost.“⁵

² Srov. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 8

³ VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*, s. 12

⁴ Srov. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*, s. 9

⁵ GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*, s. 318

1.2 Uživatelé finanční analýzy

Mnoho subjektů, přicházejících do kontaktu s daným podnikem, se zajímá o informace, které se týkají finanční situace podniku.

Management podniku potřebuje pro výkon svých funkcí podstatně více informací, než ostatní uživatelé. Má zodpovědnost za celkovou činnost podniku a dosažení jeho cílů a také má postavení umožňující potřebné informace získat a vytvořit informační systém podniku podle specifických potřeb firmy.⁶ Vedení podniku potřebuje výsledky finanční analýzy pro operativní a strategické řízení, pro krátkodobé i dlouhodobé plánování a řízení procesů v organizaci, pro řízení struktury kapitálu i majetku, pro rozhodování o rozdělení generovaného zisku podniku a pro rozhodování v dalších oblastech řízení.⁷

Vlastníci potřebují relevantní informace pro rozhodnutí, zda do dané firmy investovat svůj kapitál, pro posouzení míry zhodnocení kapitálu, který již do podniku vložili, pro zhodnocení efektivnosti činnosti managementu.

Další skupinou uživatelů jsou věřitelé podniku, kam řadíme dodavatele, stát a finanční instituce. Finanční instituce jako banky využívají výsledků finančních analýz pro posouzení poskytnutí úvěru a schopnosti podniku požadovaný úvěr splatit. Podle výsledků finančních analýz pak banka měří rizika a podle nich stanovuje podmínky poskytnutí úvěru. Dodavatelé na základě výsledků finančních analýz provádějí výběr obchodních partnerů a stanovují obchodní podmínky. Krátkodobí uživatelé potřebují zejména ukazatele likvidity, které jim mohou napovědět, zda je podnik schopen splácet své dluhy v daných termínech. Dlouhodobí uživatelé, např. bankovní instituce při schvalování dlouhodobých úvěrů, se zaměřují na dlouhodobou likviditu a ukazatele, které charakterizují finanční stabilitu firmy, míru zadluženosti, které charakterizují věřitelské riziko.

Pro zaměstnance je finanční kondice firmy důležitá pro posouzení stability zaměstnání, protože je zdrojem jejich životní existence, tedy jistotou zachování jejich příjmů za práci, kterou odvádí.

Významnou skupinou uživatelů účetních informací je vláda a státní orgány, zvláště finanční úřady, správa sociálního zabezpečení, statistický úřad a další.

V případech financování z veřejných či evropských fondů je pro posouzení projektů ze strany poskytovajících institucí důležité zjištění finančního zdraví podniku.

⁶ Srov. MARINIČ, Pavel. *Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi*, s. 14

⁷ VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*, s. 14

V neposlední řadě uživateli účetních informací je konkurence, která může mít zájem o získání podílu v dané firmě, mohou také využít získané informace pro srovnání s vlastním podnikem a také mohou získat důležité informace pro vlastní rozvoj a formulaci strategie.⁸

1.3 Zdroje dat pro finanční analýzu

Zpracování finanční analýzy vyžaduje potřebná vstupní data a informace, které jsou základem pro kvalitní zpracování a získání relevantních výsledků.

Základním zdrojem dat je účetnictví, tedy účetní výkazy podniku: rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz cash flow, výkaz o změnách vlastního kapitálu, příloha k účetní závěrce. Struktura účetních výkazů je dána vyhláškou č. 500/2002 Sb, kterou jsou prováděna některá ustanovení Zákona o účetnictví. Vymezeným účetním jednotkám ukládá zákon o účetnictví povinnost zveřejňovat účetní závěrku v obchodním rejstříku. Dalším zdrojem potřebných informací může být výroční zpráva, která je povinně sestavována u účetních jednotek, které podléhají povinnému auditu.⁹

Vypovídací schopnost účetních výkazů patří ke slabým stránkám finanční analýzy. Jsou totiž zpracovávány pro účely účetnictví a daní, proto ne vždy obsahují data, která ekonomickou realitu podniku zobrazují věrně. V české legislativě, která upravuje účetnictví, je významným problémem orientace na historické účetnictví. Podle českých účetních předpisů jsou majetek a dluhy oceňovány jmenovitou hodnotou, v historických cenách, není zde respektován faktor času. Odpisy, které v účetnictví evidují snížení hodnoty majetku, k němuž dochází v důsledku jeho opotřebení, nevyjadřuje dostatečně přesně snížení hodnoty aktiv, v případě odpisů účetních se jedná pouze o odhad míry opotřebení. Provozní výsledek hospodaření zahrnuje i výnosy a náklady vzniklé prodejem majetku, obsahuje i tvorbu rezerv a opravných položek, které jsou s provozní činností podniku spojeny jen zčásti anebo nejsou spojeny vůbec. Problémem je také inflace, a to pro porovnávání v jednotlivých časových obdobích. Hospodaření firmy v různých účetních období může být ovlivněno mimořádnými událostmi, které od roku 2016 již nejsou obsaženy samostatně ve výkazu zisku a ztráty a není možné je jednoduše identifikovat a vyřadit z analýzy. Pro analytika je důležitý přístup k podnikovým

⁸ Srov. JIŘÍČEK, Petr a Magda MORÁVKOVÁ. *Finanční analýza*, s. 5-7

⁹ Srov. Srov. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*, s. 18

informacím, které nejsou obsaženy v účetních výkazech, aby finanční analýza mohla být zpracována kvalitně a její údaje byly založeny na všech faktorech, které mají na podnik vliv.

V praxi je k dispozici nespočet informací a dat, která klasickými finančními nástroji nejsou měřitelná, ale pomohou dokreslit obraz o výkonnosti podniku, například kvalita pracovní síly, kvalita managementu podniku či politická podpora.¹⁰

1.3.1 Rozvaha

Rozvaha je základním účetním výkazem každého podniku a poskytuje informace, jaký majetek podnik vlastní a z jakých zdrojů tento majetek je financován. Rozvahu sestavuje podnik k určitému datu a musí platit bilanční rovnováha, tedy že suma aktiv netto se rovná sumě pasiv. Rozvaha poskytuje základní přehled o finanční situaci podniku.

Podnik rozvahu sestavuje v plném rozsahu a je-li to umožněno kritérii zákona o účetnictví, pak může rozvahu sestavit i v rozsahu zjednodušeném, kdy nejsou položky rozvahy uváděny v podrobnostech.

Aktiva v rozvaze jsou členěna podle upotřebitelnosti:

- A. Pohledávky za upsaný základní kapitál,
- B. Dlouhodobý majetek v členění na dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek,
- C. Oběžná aktiva v členění na zásoby, pohledávky, krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky,
- D. Časové rozlišení.

Pasiva jsou v rozvaze uváděna v členění:

- A. Vlastní kapitál,
- B. Cizí zdroje – rezervy,
- C. Cizí zdroje – závazky,
- D. Časové rozlišení.

¹⁰ Srov. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*, s. 139-150

1.3.1.1 Aktiva

Aktiva představují majetkovou strukturu podniku.

Položka A. Pohledávky za upsaný základní kapitál zachycuje stav nesplacených podílů nebo akcií a je jednou z protipoložek základního kapitálu v pasivech. Jsou-li veškeré podíly plně splaceny, je tato položka nulová.

Položka B. Dlouhodobý majetek informuje o majetku, který má dobu upotřebitelnosti delší než jeden rok. Můžeme se setkat i s označením stálá aktiva, fixní majetek, stálý majetek, neoběžný, dříve jsme se setkávali s pojmem základní prostředky. Dlouhodobý majetek podnik může získat vytvořením vlastní činností, koupí, bezúplatným nabytím, převodem či leasingem.

Dlouhodobý nehmotný majetek může obsahovat nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, ocenitelná práva jako software, know-how, licence a ocenitelná práva, goodwill, poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek. Podnik sám si určuje od jaké výše ocenění je majetek zahrnován do dlouhodobého při respektování doby použitelnosti delší než jeden rok.

Dlouhodobý hmotný majetek zahrnuje pozemky, budovy a stavby, hmotné movité věci jako stroje a zařízení či dopravní prostředky, ostatní dlouhodobý majetek jako pěstitelské celky trvalých porostů a dospělá zvířata, poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

Dlouhodobý finanční majetek tvoří podíly v jiným podnicích, nakoupené dluhopisy, vkladové listy a termínované vklady, půjčky poskytnuté jiným podnikům.

V rozvaze se vyskytují aktiva v ocenění brutto a netto. Ve sloupci brutto je uvedena hodnota majetku, resp. aktiv v pořizovací ceně, sloupec korekce obsahuje výši oprávek k majetku, sloupec netto pak vyjadřuje zůstatkovou cenu majetku. Oprávky představují souhrn odpisů majetku za dobu jeho používání. Čím je hodnota korekce vyšší, tím je nižší zůstatková hodnota a tím je majetek starší. Stanovení způsobu odpisování majetku je na volbě podniku a mělo by odpovídat době použitelnosti majetku. Mnoho podniků však používá účetní odpisy na úrovni odpisů daňových a zde může docházet k velkým rozdílům při hodnocení aktiv, a to zejména pokud podnik použije zrychlený způsob odpisování. Používá-li podnik účetní odpisování na základě stanovené doby použitelnosti, pak by mělo být účtováno o odložené dani, která by se objevila v položce odložená daňová pohledávka, resp. odložený daňový závazek v rozvaze v plném rozsahu.

Hodnotu aktuálních odpisů v účetním období najdeme ve výkazu zisku a ztráty jako položku úpravy hodnot dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku trvalé. Odpisy jsou účtovány do nákladů a jsou interním zdrojem financování podniku.

Ve sloupci korekce se mohou objevit i opravné položky k dlouhodobému majetku, představující dočasné snížení hodnoty majetku.

Některé druhy majetku se neodpisují vůbec, například pozemky či umělecká díla a sbírky. Tento typ majetku neztrácí v průběhu času svou hodnotu, ale naopak je v čase zhodnocován.

Krátkodobý majetek podniku je v rozvaze zachycen jako součást oběžných aktiv. Doba použitelnosti oběžných aktiv by měla být kratší než jeden rok. Jedná se o druhy majetku, které v hospodářském koloběhu mění svou podobu. Materiál se přemění na nedokončenou výrobu, polotovary a výrobky, výrobky se změní v pohledávky, pohledávky se později přemění na peněžní prostředky.

Do oběžných aktiv tedy řadíme všechny druhy zásob: materiál na skladě, nedokončené výrobky, polotovary vlastní výroby, výrobky a zboží, které podnik nakoupil a v nezměněné podobě je dále prodává. Oceňování zásob je variabilní na základě vlastního rozhodnutí podniku. Největší vliv má metoda oceňování zásob při jejich vyskladnění, kdy podnik může zvolit metodu FIFO, aritmetický průměr cen, buď klouzavý, zjišťovaný po každém nákupu, anebo zjišťovaný za minulé období. Volba metody oceňování zásob při jejich výdeji znamená odlišnou změnu hodnoty vydaných zásob. Podnik v příloze k účetní závěrce popisuje metodu, kterou během účetního období používal pro oceňování zásob při výdeji, a měl by také uvést i případné důsledky při změně metody. Hodnotu zásob v rozvaze mohou ovlivnit také opravné položky k zásobám, které se podnik rozhodne tvořit. Opravné položky je možné tvořit v případech snížení ocenění majetku v účetnictví, prokázaném inventarizací, pokud se jedná o snížení hodnoty přechodného charakteru. I tato informace by měla být uvedena v příloze k účetní závěrce. Opravné položky jsou vykazovány v rozvaze ve sloupci korekce, a současně se promítají i ve výkazu zisku a ztráty.¹¹

Specifickou složkou oběžného majetku s nemateriálním charakterem jsou pohledávky, které představují nároky na úhradu za dodávky zboží či služeb a v účetnictví jsou zachyceny v okamžiku vzniku nároku na jejich úhradu v nominálním ocenění. Pohledávky jsou v oběžných aktivech rozděleny z hlediska času na krátkodobé a dlouhodobé, což je potřeba

¹¹ Srov. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 41-51

v případě finanční analýzy zohlednit, a z hlediska účelu na pohledávky z obchodního styku a pohledávky ke společníkům. I v případě pohledávek se podnik může rozhodnout, že bude tvořit opravné položky k pohledávkám, a to zejména v případech, kdy vzniká riziko, že pohledávka nebude zčásti nebo zcela uhrazena. Tvorba opravných položek k pohledávkám může mít i dopady daňové, pokud jsou při jejich tvorbě respektována příslušná ustanovení Zákona č. 593/1992 Sb. o rezervách pro zjištění základu daně. U pohledávek v cizí měně je potřeba přepočítat podle kurzu platného k rozvahovému dni. V průběhu účetního období hodnota pohledávek v cizí měně může být ovlivněna kurzovými změnami, a to zejména při používání pevných kurzů, dochází-li v průběhu období k výraznějším změnám měnových kurzů.

Položka krátkodobý finanční majetek obsahuje cenné papíry, které jsou obchodovatelné na peněžním trhu, a vlastní akcie a dluhopisy. Jedná se o majetek, do kterého podnik krátkodobě investuje volné peněžní prostředky za účelem zisku vyšších výnosů, jako například krátkodobé dluhopisy, obchodovatelné směnky, pokladniční poukázky a další.

Položka peněžní prostředky představuje peněžní prostředky v pokladně a na bankovních účtech a ceniny, například stravenky, kolky a podobně.

Oběžný majetek se neodpisuje, sloupec korekce představuje přechodné snížení jeho hodnoty – opravné položky. Nejčastěji používanou opravnou položkou jsou opravné položky k pohledávkám, tvořené většinou v souladu se zákonem o rezervách na zjištění daně z příjmu č. 593/1992 Sb.

Položka časové rozlišení aktiv představuje zůstatky na účtech časového rozlišení nákladů příštích období, komplexních nákladů příštích období a příjmů příštích období. Zde se jedná například o předem uhrazené nájemné na příští účetní období anebo o provedené práce, které dosud nebyly vyúčtovány odběratelům. Zatímco v rozvaze jsou tyto položky řazeny k oběžným aktivům, mají odlišný vztah k peněžním tokům. Pouze příjmy příštích období pro další období představují předpokládaný přírůstek peněžních prostředků. Ostatní jsou jen položkou účetní bez vlivu na peněžní toky v následujícím období.¹²

¹² Srov. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 41-51

1.3.1.2 Pasiva

V aktivech je souhrn majetku podniku, v pasivech pak přehled zdrojů, z nichž je majetek podniku financován. Pasiva představují kapitálovou strukturu zdrojů. Celková velikost kapitálových zdrojů podniku závisí na velikosti podniku, na stupni automatizace, na rychlosti obratu kapitálu, na organizaci odbytu a jiných okolnostech.¹³

Vlastní kapitál podniku je tvořen základním kapitálem, áziem, kapitálovými fondy a fondy tvořenými ze zisku, výsledek hospodaření běžného období a výsledek hospodaření minulých období a položka rozhodnuto o zálohách na výplatě podílů na zisku. Výkaz o změnách vlastního kapitálu poskytuje přehledné informace o změnách jednotlivých složek vlastního kapitálu a není povinný pro všechny účetní jednotky.

Základní kapitál vzniká při založení korporace, případně v průběhu existence podniku dojde ke zvýšení či snížení základního kapitálu. Výše základního kapitálu při založení korporace je na svobodném rozhodnutí vlastníků, resp. zakladatelů, a to při respektování předepsaných minimálních výší základního kapitálu podle právní formy podniku, které jsou dány zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

Kapitálové fondy představují vklady společníků nezvyšující základní kapitál, tzv. příplatek mimo základní kapitál, oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků, z přecenění při přeměnách korporací a také ážio, což je především rozdíl mezi emisní a jmenovitou hodnotou akcií, tzv. emisní ážio.¹⁴

Fondy ze zisku představují dlouhodobý zdroj financování a zahrnují rezervní fondy, které slouží ke krytí ztrát podniku, statutární a ostatní fondy jsou určeny pro potřeby podniku. Jsou čerpány například na příspěvky zaměstnancům na sportovní, kulturní a vzdělávací aktivity, dary při životních jubilejních a podobně. Fondy ze zisku mají přesně stanovený účel, k němuž je lze použít, jejich tvorba je upravena právními předpisy, resp. záleží na rozhodnutí vlastníků a podniku.

Výsledek hospodaření minulých období je část zisku, kterou podnik nepoužil do fondů či na výplatu podílu na zisku a převádí se do dalších období. V této položce najdeme také opravy nesprávného účtování v minulých účetních období nebo nezaúčtované významné náklady či výnosy, o kterých v minulých účetních obdobích účtováno nebylo vůbec.

¹³ SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*, s. 52.

¹⁴ Srov. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 41-51

Zisk po zdanění, který podnik vygeneroval v daném účetním období a není ještě rozdělen, je v položce výsledek hospodaření běžného účetního období a charakterizuje úspěšnost firmy v účetním období. Po rozhodnutí o způsobu rozdělení zisku se mění v jiné formy vlastního kapitálu – nerozdělený zisk minulých období, neuhrazená ztráta, fondy ze zisku apod.

Statutární orgán podniku může rozhodnout o vyplacení zálohy na podílu na zisku před schválením účetní závěrky a rozdělením výsledku hospodaření za běžné účetní období, a to na základě mezitímní účetní závěrky v souladu s § 40, odst. 2 Zákona o korporacích. Tento údaj nalezneme v položce pasiv Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku.

Málokterý podnik nevyužívá při své činnosti cizí kapitál. Cizí kapitál je dluh, který je podnik povinen splatit, z hlediska času rozdělujeme cizí zdroje na dlouhodobé se splatností delší než jeden rok a krátkodobé se splatností do jednoho roku. Obecně platí, že krátkodobý kapitál je levnější než kapitál dlouhodobý. Použití cizího kapitálu může zvýšit výnosnost vlastního kapitálu, protože cizí kapitál je levnější, což je způsobeno tzv. daňovým efektem, daňovým štítem. Avšak cizí kapitál zvyšuje zadluženost podniku, čímž snižuje jeho finanční stabilitu, každý další dluh je pro podnik dražší a vysokým podílem cizího kapitálu je omezeno jednání managementu podniku.

Součástí cizích zdrojů jsou i rezervy, které slouží podniku k financování nejen nepředvídatelných výdajů v budoucnosti a jsou jimi kryta rizika podnikání. Může se jednat o rezervy na kurzové ztráty, na opravy budov a zařízení, na nedobytné pohledávky a jiné. Tyto rezervy účtujeme do nákladů, daňová uznatelnost tvorby a zúčtování rezerv vyplývá ze Zákona o rezervách na zjištění základu daně z příjmu.

Závazky z obchodního styku, které začleňujeme v rozvaze do cizích zdrojů, členíme z hlediska času na krátkodobé a dlouhodobé. Jedná se o závazky vůči dodavatelům, vůči zaměstnancům (nevyplacené mzdové nároky zaměstnanců), závazky vůči institucím sociálního a zdravotního pojištění, závazky vůči státnímu rozpočtu.

Cizí kapitál, který vstupuje do podniku na základě rozhodnutí vlastníků, představují bankovní úvěry. Bankovní úvěry jsou v rozvaze vykazovány v nominální hodnotě, úroková složka splátek úvěrů není promítnuta, a doba splatnosti úvěrů je povinně uváděna v příloze k účetní závěrce.¹⁵

Časové rozlišení pasiv vyjadřuje zůstatky výdajů příštích období, například nájemné, které je hrazeno pozadu, a zůstatky výnosů příštích období, například předem přijaté platby

¹⁵ Srov. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 41-51

za nájemné na příští období, předplatné na příští období a podobně. Položka výnosy příštích období nemá vliv v následujícím účetním období na peněžní toky, jedná se pouze o položku účetní, ale výdaje příštích období znamenají budoucí odliv peněžních prostředků.¹⁶

1.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Obsah výkazu zisku a ztráty tvoří výnosy, náklady a výsledek hospodaření. Výkaz zisku a ztráty sestavujeme v druhovém či účelovém členění. Výkaz zisku a ztráty v druhovém členění vypovídá, jaké druhy nákladů byly vynaloženy (spotřeba materiálu, spotřeba energie, mzdové náklady, odpisy majetku, náklady na služby apod.), v účelovém členění pak vypovídá o příčině vzniku nákladů (výrobní náklady, správní a odbytové náklady apod.). Náklady a výnosy musí věcně a časově souviset s účetním obdobím, kterého se týkají. Proto je potřeba například účtovat o položkách, které upravují náklady, jako jsou aktivace a změny stavu zásob vlastní výroby, a také upravit náklady a výnosy o časové rozlišení nákladů a výnosů, které se projeví na rozvahových účtech časového rozlišení aktiv a pasiv. Položka změna stavu zásob vlastní výroby může nabývat kladných i záporných hodnot. Záporná hodnota položky vypovídá, že podnik ke své činnosti využil zásoby vyrobené v minulém období, kladná hodnota znamená, že v uvedené hodnotě zásoby vytvořené vlastní činností ještě nebyly prodány.¹⁷ Změny nákladových položek mohou odrážet nejen záměry managementu, ale také výsledek úmyslného a cíleného ovlivňování pracovní nákladovosti, zvýšení míry využití dlouhodobého majetku, řízené snižování spotřeby materiálu a energií, a také jako efekt poklesu cen v ekonomice, snížení mzdových nákladů a jiných vlivů mimo samotný podnik.¹⁸

Výsledek hospodaření je rozdílem mezi výnosy náklady za dané období a zjišťuje se jako provozní hospodářský výsledek a finanční hospodářský výsledek. Součtem těchto dvou složek je výsledek hospodaření před zdaněním. Po odečtení daně z příjmů získáme hospodářský výsledek po zdanění, od něhož u komanditní společnosti a veřejné obchodní společnosti odečteme převod podílu na výsledku hospodaření společníkům a dostaneme výsledek hospodaření za účetní období.

¹⁶ Srov. tamtéž, s. 41-51

¹⁷ Srov. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 41-51

¹⁸ Srov. tamtéž, s. 41-51

1.3.3 Přehled o peněžních tocích

Informace o peněžních tocích v podniku jsou zachyceny ve výkazu cash flow, jehož sledování nástrojem finančního řízení podniku. Při běžné činnosti podniku dochází k časovému nesouladu mezi výnosy a náklady a reálnými příjmy a výdaji. V rozvaze je zachycen stav majetku a kapitálu k určitému časovému okamžiku, výkaz zisku a ztráty vypovídá o výnosech, nákladech a dosaženém výsledku hospodaření za určité časové období bez ohledu na to, zda vznikly také skutečné příjmy a výdaje. Tento časový nesoulad pomáhá odstraňovat právě sledování peněžních toků v podniku. Sledování peněžních toků firmy je důležité pro zajištění jeho její likviditu. Pro mnohé malé a střední firmy je důležitý dosažený zisk, ale mnohem významněji vnímají výši peněžních prostředků v hotovosti a na bankovních účtech. Tento přístup může být pro podnik ohrožující v okamžiku, kdy firma negeneruje zisk. Peněžní prostředky, které má k dispozici, firmě dojdou a není schopna financovat běžné provozní náklady, což se odrazí na vlastní existenci podniku.

Výkaz cash flow se člení na oblast běžné provozní činnosti, na oblast investiční a na oblast externího financování. Z finančního hlediska je provozní činnost nejdůležitější, tvoří jádro celého podniku.¹⁹ Jedná se o klíčovou oblast pro samotnou existenci podniku. U nefinančních firem je záporné provozní cash flow v několika po sobě následujících obdobích alarmujícím signálem vážných problémů.

Investiční oblast zahrnuje nákup a prodej dlouhodobého majetku a zdroje, související s těmito činnostmi. Je-li cash flow z investiční činnosti záporné, znamená to, že podnik investuje do dlouhodobého majetku. Pokud je cash flow z investiční činnosti kladné, podnik odprodává dlouhodobý majetek.

Ve finanční oblasti se soustřeďují peněžní toky, které ovlivňují velikost vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků. Záporné hodnoty cash flow z finanční činnosti znamenají odtok peněžních prostředků k věřitelům či vlastníkům, kladné hodnoty pak naopak přítok peněžních prostředků od věřitelů či vlastníků do podniku.

1.3.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Podnik má povinnost zveřejnit veškeré změny, které ovlivnily jednotlivé položky vlastního kapitálu v rozvaze. Přehled o změnách vlastního kapitálu má u každé položky vlastního kapitálu

¹⁹ KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*, s. 53

vysvětlit rozdíl mezi počátečním a konečným stavem. Tato povinnost se netýká pouze údajů o výsledku hospodaření za účetní období. České účetní předpisy nemají přesně stanovenou podobu tohoto výkazu. Přehled o změnách vlastního kapitálu doplňuje informace o změnách v rozvahové položce vlastního kapitálu.

1.3.5 Příloha účetní závěrky

V příloze účetní závěrky je možné zjistit vysvětlující a doplňující informace například o použitých obecných účetních zásadách a použitých účetních metodách, zejména o způsobu oceňování majetku a závazků, o způsobu stanovení úpravy hodnot majetku, o způsobu přepočtu údajů v cizí měně na měnu českou či způsob stanovení reálné hodnoty majetku a závazků. Dále lze zjistit informace o použitém oceňovacím modelu pro stanovení reálné hodnoty, o pohledávkách a závazcích, které jsou kryty věcnými zárukami, o výši a povaze jednotlivých nákladů a výnosů, které jsou mimořádné svým objemem i původem, o zálohách, závdavcích, zápůjčkách a úvěrech, které podnik poskytl členům orgánů společnosti včetně uvedení hlavních podmínek a sjednané úrokové sazby, o závazcích a podmíněných závazcích, které nejsou uvedeny v rozvaze, a také informace o průměrném přepočteném počtu zaměstnanců v průběhu účetního období.

Příloha účetní závěrky je taxativně vymezena ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí ustanovení zákona o účetnictví pro podnikatele.

1.3.6 Propojenost účetních výkazů

Mezi jednotlivými účetními výkazy existují vazby, které je možné využít nejen pro ověření správnosti uváděných dat, ale také pro pochopení vzájemných souvislostí a vypovídací síly ukazatelů, s nimiž při finanční analýze pracujeme.²⁰

V rozvaze na straně pasiv je uveden hospodářský výsledek za běžné účetní období jako jeden údaj, který ve výkazu zisku a ztráty vypovídá podrobněji o jeho tvorbě. Velikost hospodářského výsledku, která je uváděna v obou výkazech, musí být shodná. Podrobněji o tvorbě položky finančního majetku, který je v rozvaze na straně aktiv, vypovídá výkaz cash flow. Změny forem vlastního kapitálu ve sledovaném období jsou podrobně uváděny ve výkazu o změnách vlastního kapitálu, přičemž v rozvaze v pasivech uváděná položka vlastní kapitál musí souhlasit s konečným stavem vlastního kapitálu ve výkazu o změnách vlastního kapitálu.

²⁰ Srov. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 33

V rozvaze na straně aktiv položka peněžní prostředky musí odpovídat položce konečný stav peněžních prostředků ve výkazu cash flow.

1.4 Metody finanční analýzy

Problematika finanční analýzy není zcela sjednocena. Finanční účetnictví, které je zdrojem dat pro finanční analýzu, je upraveno nejen účetními standardy, ale finanční analýza jako taková není v současné době žádným zákonným předpisem upravena. V dostupné literatuře se tak můžeme setkat se stejnými pojmy, ale s různým obsahem.²¹

Prvotní posouzení finanční kondice podniku je možné bez použití matematických či jiných operací. Zcela dostačující jsou pro tento účel data z účetních výkazů. Můžeme zhodnotit strukturu či podíl určitého prvku na celku, například podíl cizích zdrojů na zdrojích celkem, podíl finančních aktiv na celkových aktivech, můžeme historicky srovnat vývoj určitého prvku v čase, například zvýšení či snížení vlastního kapitálu. Takové prvotní posouzení má však velmi limitovanou vypovídací hodnotu. Proto přichází na pomoc procentní počet, který umožňuje přesněji a ve srovnatelné podobě vyjádřit vývoj i podíl prvků výkazů. Další skupinou metod a ukazatelů jsou metody poměrové, například likvidita a rentabilita, kde poměrujeme určité položky a údaje, a to podle věcného obsahu a vztahu k určité stránce finanční situace.²² Porovnávat však můžeme nejen podílem, ale i rozdílem, zejména rozdílem dvou porovnávaných veličin, anebo rozdílem veličin stejných, ale za jiné období, například zisk, čistý pracovní kapitál, cash flow a další.

Ke zpracování vstupních údajů používáme různé matematické operace. Podle použitých operací můžeme metody rozdělit na absolutní, poměrové a rozdílové, které řadíme k elementárním metodám. Vyšší metody pak zahrnují metody matematické a statistické analýzy, například rozptyl hodnot, korelaci jednotlivých veličin, pravděpodobnost výskytu a další.

V následující tabulce jsou rámcově shrnuty metody finanční analýzy v základním rozdělení na elementární a vyšší metody, viz tabulka 1, s. 22.

²¹ Srov. JIŘÍČEK, Petr a Magda MORÁVKOVÁ. *Finanční analýza*, s. 13

²² Srov. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 60-61

Tab. 1 - Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy	
Elementární metody	Vyšší metody
<p>1. analýza absolutních ukazatelů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analýza dat účetních výkazů - Horizontální analýza - Vertikální analýza 	<p>1. Matematicko-statistické metody</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bodové a intervalové odhady ukazatelů - Analýza rozptylu - Regresní a korelační analýza - Statistické testy odlehklých dat - Empirické distribuční funkce - Autoregresní modelování - Vícerozměrné analýzy - Robustní modely
<p>2. Analýza rozdílových ukazatelů</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazatele fondů finančních prostředků - ukazatele objemových úrovní zisku - ukazatele na bázi přidané hodnoty 	<p>2. Nestatistické metody</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody založené na teorii matných množin - metody založené na alternativní teorii množin - metody formální matematické logiky - expertní systémy - metody fraktální geometrie - neuronové sítě - metody založené na gnostické teorii neurčitých dat
<p>3. Analýza poměrových ukazatelů</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazatele rentability - ukazatele likvidity - ukazatele kapitálové struktury - ukazatele aktivity - ukazatele nákladovosti a produktivity - ukazatele kapitálového trhu 	
<p>4. Analýza soustav ukazatelů</p> <ul style="list-style-type: none"> - lineární soustavy - Modely bankrotní - Modely bonitní 	
<p>5. Metody mezipodnikového srovnání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metody jednorozměrné - Metody vícerozměrné 	

Zdroj: KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 66-67, zpracování vlastní

1.4.1 Elementární metody finanční analýzy

V praxi jsou velmi rozšířené elementární metody finanční analýzy, které využívají základní aritmetické operace pro zpracování dat z finančních výkazů. Tyto metody pracují s ukazateli, kterými jsou položky, obsažené v účetních výkazech, anebo s čísly z nich odvozených. Možné ukazatele jsou pak značného množství a rozlišujeme ukazatele extenzivní a intenzivní.

Ukazatele, které informují o objemu, jsou ukazatele extenzivní. Představují kvantitu, u položek účetních výkazů se jedná o peněžní vyjádření.

Naproti tomu intenzivní ukazatele charakterizují míru, v níž jsou ukazatele extenzivní v podniku využívány a jak rychle se v podniku mění.²³

Tyto metody jsou přehledně shrnuty v tabulce Metody finanční analýzy a podrobněji jsou rozebrány v následujících kapitolách.

1.4.2 Vyšší metody

Vyšší metody finanční analýzy jsou založené na náročnějších matematických postupech, které využívá statistika. V některých oblastech mohou rozšířit vypovídací schopnost účetních výkazů. Avšak nejsou zárukou větší úspěšnosti zkoumání finanční analýzy.

Tyto metody dělíme na matematicko-statistické metody a nestatistické metody.

V některých zdrojích jsou bankrotní a bonitní modely zařazeny do vyšších metod finanční analýzy²⁴, pro účely této práce jsou zařazeny mezi elementární metody, a blíže se vyššími metodami zabývat nebudu, protože se v praxi příliš nevyužívají.

1.5 Výsledné hodnoty finanční analýzy - způsob jejich interpretace

Posuzování výsledků finančních analýz, zjištěných hodnot ukazatelů, je důležitou částí procesu finanční analýzy. Zhodnocení zjištěných ukazatelů pro posouzení finančního zdraví podniku, jeho finanční situace, jestli je ohrožena finanční stabilita podniku anebo jeho finanční situace je dobrá, je závěrem prováděné analýzy.

Na základě ekonomické praxe a praxe finančního řízení mohou být výsledky interpretovány v kontextu odvětvové normy, která je stanovována jako průměr či medián

²³ JIŘÍČEK, Petr a Magda MORÁVKOVÁ. *Finanční analýza*, s. 13

²⁴ JIŘÍČEK, Petr a Magda MORÁVKOVÁ. *Finanční analýza*, s. 14

poměrových ukazatelů za příslušný obor, odvětví. Tyto normy zpracovává Český statistický úřad podle jednotné klasifikace oborů. Použití oborových norem pro srovnávání výsledků analýzy může být problematické, a to zejména v případech, kdy ekonomická činnost podniku zahrnuje více oborů. Problémem může být také nedostatečná reprezentativnost oborově zjištěných hodnot ukazatelů a také odlišnost metodik výpočtu ukazatelů v jednotlivých reprezentantech, způsobená rozdílnou účetní praxí, například způsoby odepisování majetku, způsoby oceňování zásob, způsoby účtování časových rozlišení a dohadných položek a podobně. Nedostatky odvětvových norem odstraňují normy historické, založené na poměrových ukazatelích jednoho a téhož podniku za několik let vývoje podniku, stanovených jako průměr za daná období. V případě použití historických norem pro interpretaci výsledků finanční analýzy je potřeba zhodnotit, zda podnik nezměnil obor činnosti, neproběhly-li strukturální změny, zda se situace významně neodlišuje od historie. Pak by interpretace na základě historických norem nemusela poskytovat vypovídající informace.

Další možnost interpretace výsledků je založena na doporučeních ekonomické a finanční teorie, kdy mezi základní formy těchto doporučení patří doporučené hodnoty některých ukazatelů, doporučované vztahy mezi strukturou prvků, majetku a kapitálu, doporučené vazby mezi vývojem jednotlivých veličin.²⁵

²⁵ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 73-77

2. Analýza absolutních ukazatelů

Data, která jsou obsažena v účetních výkazech, jsou označována jako absolutní ukazatele. Prvním krokem finanční analýzy, sloužící k základní orientaci v analyzovaném podniku, je posouzení struktury, výše a vývoje absolutních ukazatelů přímo v účetních výkazech bez použití matematických výpočtů.

Dalšími metodami, které využíváme k hodnocení dat z účetních výkazů, jsou metody horizontální (trendové) analýzy a vertikální (strukturální) analýzy (procentní rozbor). Tyto metody umožňují měřit intenzitu změn absolutních ukazatelů a poskytují poměrně výstižný obraz o vývoji finanční situace podniku. Již v této fázi finanční analýzy mohou odhalit oblasti, které mohou být problémové.²⁶ Analýza trendů a procentní rozbor jsou součástí výročních zpráv podniků.

2.1 Horizontální analýza

Analýza trendů, horizontální rozbor, je založena na porovnávání jednotlivých položek účetních výkazů za účetní období v časové řadě. Porovnávání provádíme v jednotlivých řádcích rozvahy, a to jako absolutní a procentní změny jednotlivých položek.

Je zapotřebí pro dosažení dostatečné vypovídací schopnosti horizontální analýzy mít k dispozici časovou řadu údajů minimálně za tři po sobě jdoucí období, vyloučit z údajů vstupujících do analýzy veškeré náhodné vlivy, například živelné pohromy a s nimi související zvýšené náklady na odstranění škod, a zajistit v časové řadě srovnatelnost údajů, zejména při změnách právní formy.

Postupy trendové analýzy jsou založené na metodách popisné statistiky. Jedná se o popis změn v hromadě se vyskytujících jevech ve dvou a více časových obdobích. Pro posouzení vývoje sledované veličiny a vyjádření rozsahu vývojových změn používáme absolutní (rozdílové) ukazatele vývoje, procentní ukazatele vývoje a podílové ukazatele vývoje (indexy).

²⁶ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 68-69

Rozdílové ukazatele jsou změny v rámci jednoho řádku rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, jedná se tedy o rozdíl absolutních hodnot za předcházející a běžné období, ve vzorci i je pořadové číslo období:

$$\text{Absolutní ukazatel změny (rozdíl)} = Ukazatel_{i+1} - Ukazatel_i$$

Rozdíl je údaj o absolutní změně dané položky ve dvou srovnávaných letech, který má význam jako rozdílový ukazatel vývoje. Neumožňuje však srovnání vývoje různých položek. K tomu potřebujeme převod na společný základ, tedy procentní vyjádření, které označujeme jako index změny:

$$\text{Index změny v \%} = \frac{Ukazatel_{i+1} - Ukazatel_i}{Ukazatel_i} \times 100$$

Vývoj srovnávaných položek lze provádět také prostřednictvím podílu dvou absolutních hodnot v jednotlivých obdobích, označované jako indexy, které můžeme převést na procentní vyjádření vynásobením hodnoty indexu číslem 100:

$$\text{Index ukazatele} = \frac{Ukazatel_{i+1}}{Ukazatel_i} \times 100 = \text{Index ukazatele v \%}$$

Takto zjištěný index nám vyjadřuje, kolikrát hodnota údaje ve sledovaném období převýšila hodnotu údaje období srovnávaného. Při snížení hodnoty údaje období sledovaného proti srovnávanému období je hodnota indexu menší než 1.

Problémem při provádění horizontální analýzy mohou být situace, kdy se v některém z období údaje vůbec nevyskytují nebo se rovnají nule, pak můžeme použít pouze rozdílovou metodu, anebo jsou hodnoty záporné, například záporný hospodářský výsledek – ztráta.

2.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza na rozdíl od horizontální zkoumá údaje jednoho období. Tato metoda je také nazývána analýzou strukturální, protože zjišťuje podíl jednotlivých položek na celkovém souhrnu. Podíly všech jednotlivých položek na souhrnu vyjadřují strukturu položky souhrnné, nejčastěji v procentním vyjádření.²⁷

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} \times 100,$$

kde P_i je podíl i -té položky v procentním vyjádření,

B_i je velikost i -té položky,

$\sum B_i$ je souhrn položek,

i je pořadové číslo položky.

Příklad:

Zjišťujeme podíl oběžných aktiv na aktivech celkových:

Aktiva celkem $\sum B_i = 1\,248$ tis. Kč

Oběžná aktiva $B_i = 768$ tis. Kč

$$P_i = \frac{768}{1248} \times 100 = 61,54 \%$$

Budeme-li se zabývat analýzou rozvahy, použijeme nejčastěji jako souhrn položek bilanční sumu a zkoumáme podíl dílčích položek, jak je naznačeno v příkladu.

V případě analýzy výkazu zisku a ztráty je pro volbu souhrnné položky cíl prováděné analýzy a posouzení věcné souvislosti položek, které jsou analyzovány. Například chceme-li zjistit strukturu nákladů, souhrnnou položkou zvolíme objem celkových nákladů.

I v případě ukazatelů vertikální analýzy můžeme provádět hodnocení vývoje zkoumaných veličin v čase, a to nejen v různých časových obdobích, ale i mezi podniky.²⁸

²⁷ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy* s. 92

²⁸ Tamtéž, s. 93

3. Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele, jak již napovídá samotný název, počítáme jako rozdíly mezi určitými položkami aktiv a pasiv, anebo výnosů a nákladů.

3.1 Ukazatele fondů finančních prostředků

Pro analýzu a hodnocení likvidity podniku, tedy schopnosti podniku hradit své závazky, využíváme ukazatele fondů finančních prostředků. Do poloviny 20. století byl výkaz cash flow sestavován ve fondové variantě, kdy meziroční změny v těchto ukazatelích byly využívány pro charakteristiku cash flow.

Nejpoužívanějším ukazatelem fondů finančních prostředků je čistý pracovní kapitál (Net Working Capital), který stanovíme jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky:

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{Oběžná aktiva} - \text{Krátkodobé závazky}$$

Čistý pracovní kapitál představuje část oběžného majetku, který je financován dlouhodobým kapitálem, a má významný vliv na platební schopnost podniku, neboť souvisí s financováním běžného provozu firmy, s krátkodobým financováním. Chceme-li, aby podnik byl likvidní, musí nezbytně disponovat volným, čistým pracovním kapitálem, který je často interpretován jako „ochranný polštář“ pro případ neočekávané potřeby likvidních prostředků.²⁹

Čistý pracovní kapitál můžeme vypočítat nejen již uvedeným způsobem, tedy z položek na straně aktiv, ale také z položek na straně pasiv. Pokud čistým pracovním kapitálem rozumíme část oběžného majetku, která je kryta dlouhodobými zdroji, pak jej můžeme také vypočítat jako rozdíl mezi veškerými dlouhodobými zdroji a stálými aktivy:

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{Vlastní kapitál} + \text{Cizí dlouhodobý kapitál} - \text{Stálá aktiva}$$

Podle současné úpravy účetních výkazů nejsou jednotlivé položky pro výpočet ukazatele přímo čitelné z rozvahy a je potřeba údaje získané z výkazů pro potřeby analýzy vypočítat:

V oběžných aktivech máme zahrnuty i dlouhodobé pohledávky, musíme je tedy vyloučit, a naopak bychom měli přičíst položky časového rozlišení, náklady příštích období a příjmy

²⁹ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 99

příštích období, mající charakter krátkodobé pohledávky. Mezi oběžná aktiva případně přičteme pohledávky za upsaný vlastní kapitál, má-li charakter pohledávky krátkodobé. Je potřeba také přihlídnout k nedobytným pohledávkám či neprodejným zásobám při interpretaci ukazatele.

Mezi krátkodobé závazky je potřeba přičíst položky časového rozlišení z pasiv, výnosy příštích období a výdaje příštích období, které mají charakter krátkodobého závazku.

Položku cizí dlouhodobý kapitál je potřeba zpřesnit na základě interních dat. Jsou zahrnuty rezervy, které mohou mít krátkodobý i dlouhodobý charakter, a také je pro dosažení přesnějšího výsledku vhodné zohlednit závazky z finančního pronájmu, které nejsou uvedeny v rozvaze, ale vyčteme je z přílohy k účetní závěrce, kde jsou povinně uváděny.

Obdobný problém může nastat u vlastního kapitálu, kde jsou zahrnuty údaje o vlastním kapitálu ve všech jeho formách, a to zejména při hodnocení změn za více období. Ze své povahy je vlastní kapitál považován za dlouhodobý zdroj financování, ale například fondy tvořené ze zisku mohou mít charakter krátkodobý.

Z běžných aktiv jsme dlouhodobé pohledávky vyloučili, naopak bychom je měli přičíst k položce stálých aktiv. Součástí stálých aktiv se mohou stát i pohledávky za upsaný základní kapitál, mají-li charakter dlouhodobé pohledávky.

Čistý pracovní kapitál by se měl pohybovat kolem hodnot blízkých nule, protože podle tzv. bilančních pravidel by se měla udržovat doba životnosti aktiv v souladu s dobou splatnosti pasiv. Je-li ukazatel větší než nula, pak nám vypovídá, že oběžná aktiva jsou kryta i dlouhodobými zdroji, naopak nabývá-li ukazatel záporných hodnot, pak vypovídá, že část stálých aktiv je kryta krátkodobými zdroji, představuje tzv. nekrytý dluh, který může být signálem možných budoucích problémů, zejména s likviditou. Tato interpretace je v souladu se zásadami finančního řízení. Nicméně pro věřitele bude přijatelnější vyšší kladná hodnota čistého pracovního kapitálu, záporná hodnota ukazatele může být do značné míry ovlivněna složením položky oběžných aktiv, ale také metodami oceňování.

Okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků určuje ukazatel čisté pohotové prostředky:

$$\text{Čisté pohotové prostředky} = \text{ČPK} - \text{Zásoby} - \text{Krátkodobé pohledávky},$$

kde ČPK označuje čistý pracovní kapitál.

3.2 Ukazatele objemových úrovní zisku

Jedním z nejdůležitějších údajů účetních výkazů je výsledek hospodaření podniku. K tomuto údaji směřuje pozornost téměř všech uživatelů informací. Hospodářský výsledek je vyjádřen rozdílem mezi výnosy a náklady a může nabývat dvou forem, zisku, kdy výnosy jsou vyšší než náklady, nebo ztráty, kdy výnosy jsou nižší než náklady. Ve výši zisku je zobrazen efekt činnosti podniku v daném období.

Ve výkazu zisku a ztráty se výsledek hospodaření zobrazuje ve dvou podobách: provozní a finanční, přičemž na tvorbě zisku by měla mít provozní oblast stěžejní podíl, finanční oblast je většinou u podniků, které nejsou finančními institucemi, pouze doplňkovou činností. Tyto dvě podoby hospodářského výsledku slučujeme do položky výsledek hospodaření před zdaněním, který se po odečtení daně z příjmů se zobrazuje jako výsledek hospodaření po zdanění. Pro výpočty ukazatelů rentability, o nichž pojednává kapitola 4.1, využíváme různé úrovně výsledku hospodaření, které je potřeba vypočítat samostatně:

I. úroveň: EAT – Výsledek hospodaření za účetní období po zdanění

II. úroveň: EBT – Výsledek hospodaření před zdaněním

$$EBT = EAT + Daň\ z\ příjmů$$

III. úroveň: EBIT – Výsledek hospodaření před úroky a zdaněním

$$EBIT = EBT + nákladové\ úroky$$

IV. úroveň: EBDIT – Výsledek hospodaření před úroky, odpisy a zdaněním

$$EBDIT = EBIT + odpisy.$$

Generování zisku je v tržním hospodaření významným ukazatelem úspěšnosti podniku. Ve finanční analýze a při měření výkonnosti je zisk důležitou charakteristikou finančního zdraví. Zisk je hlavní motivací podnikatelské úspěšnosti, pokrývá reprodukci aktiv. Z pohledu manažera je zisk výnosem vlastníka, kterým je měřena efektivita jejich nakládání se svěřenými prostředky. Z pohledu vlastníka je zisk formou zhodnocení jeho vloženého kapitálu.

Jedná se o vyjádření zisku na základě účetně zobrazených procesů podniku a mnohdy bývá jeho vypovídací schopnost přeceňována, proto jsou pro měření výkonnosti podniku

významnější ukazatele, které charakterizují schopnost generovat peněžní prostředky nebo jiné komplexní ukazatele finanční situace, které charakterizují výkonnost firmy v dlouhodobějším horizontu, například tržní hodnota firmy, růst konkurenceschopnosti a další.³⁰

³⁰ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 112

4. Analýza poměrových ukazatelů

V praxi nejběžněji používanou metodou finanční analýzy je analýza poměrových ukazatelů, která používá pro hodnocení vzájemný poměr dvou či několika položek účetních výkazů mezi sebou, zvyšuje vypovídací schopnost účetních výkazů a dává rychlý přehled o finanční situaci podniku. Pro hodnocení poměrových ukazatelů jsou obecně uznávaná pravidla doporučeného rozpětí hodnot těchto ukazatelů.

Metoda analýzy poměrových ukazatelů je časově nenáročná, poskytuje relativně spolehlivé informace o příčinách finančních problémů podniku, je využitelná pro identifikaci silných a slabých stránek podniku, pro stanovení budoucího cíle podniku i pro zhodnocení přijatých opatření k řešení finančních problémů podniku.³¹

Poměrové ukazatele jsou využívány pro hodnocení finanční kondice podniku, problémem však může být interpretace hodnot jednotlivých ukazatelů, která může hodnotit finanční situaci odlišně. Z těchto důvodů využíváme pro objektivnější hodnocení kondice podniku komplexní ukazatele, které jsou blíže specifikovány v kapitole 5.

4.1 Ukazatele rentability

Rentabilitou ve finančním řízení rozumíme schopnost podniku zhodnocovat vložené prostředky ve formě zisku, charakterizuje finanční zdraví firmy a umožňuje hodnotit podnikatelskou činnost. Ukazatele rentability jsou proto také nazývány jako ukazatele míry zisku, ziskovosti nebo výnosnosti.

Ve všech ukazatelích rentability porovnáváme různé úrovně zisku s objemem vynaložených prostředků.

4.1.1 Rentabilita vlastního kapitálu – Return on Equity, ROE

Položka vlastního kapitálu, která je souhrnnou položkou v rozvaze, zahrnuje:

- základní kapitál,
- kapitálové fondy,

³¹ JIŘÍČEK, Petr a Magda MORÁVKOVÁ. *Finanční analýza*, s. 44

- fondy tvořené ze zisku,
- výsledek hospodaření minulých období,
- výsledek hospodaření běžného období.

Zájmem vlastníků je zhodnocení vynaložených prostředků, proto ukazatel rentability vlastního kapitál reprezentuje zájem vlastníků a se ziskem porovnáváme pouze vlastní kapitál. Při výpočtu nejčastěji porovnáváme zisk po zdanění, který je pro vlastníka výsledným efektem zhodnocení jeho kapitálu:

$$ROE = \frac{\text{Zisk na úrovni EAT}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100.$$

Zjištěnou výši rentability můžeme srovnávat s minulými obdobími, ale také porovnávat s úrokovou mírou u jiných forem využití kapitálu, například státní dluhopisy a vkladové účty.

4.1.2 Rentabilita vloženého kapitálu – Return on Assets, ROA

Management podniku hodnotí výkonnost podnikového kapitálu bez ohledu na jeho původ. Pro rentabilitu vloženého kapitálu je používán pojem rentabilita celkových aktiv, a to proto, že všechny vložené zdroje jsou využívány k financování všech aktiv:

$$ROA = \frac{\text{Zisk na úrovni EBIT}}{\text{Celková aktiva}} \times 100.$$

Hodnota ukazatele rentability vlastního kapitálu ROE by měla být vyšší než hodnota ukazatele rentability vloženého kapitálu ROA.

4.1.3 Rentabilita dlouhodobého kapitálu – Return on Capital Employed, ROCE

Položku dlouhodobý kapitál v rozvaze představují položky dlouhodobých cizích zdrojů. Ukazatel rentability dlouhodobého kapitálu vypovídá o výkonnosti dlouhodobých prostředků vložených do podniku, poskytuje tedy důležitou informaci pro investory a věřitele:

$$ROCE = \frac{\text{Zisk na úrovni EBIT}}{\text{Dlouhodobý kapitál}} \times 100.$$

4.1.4 Rentabilita tržeb – Return on Sales, ROS

Tržním ohodnocením výkonů podniku jsou tržby. Ukazatel rentability tržeb vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, kolik zisku bylo vyprodukováno v jedné koruně tržeb:

$$ROS = \frac{\text{Zisk na úrovni EBT, EBIT}}{\text{Tržby (výnosy)}} \times 100.$$

Efektivnost výkonů podniku lépe zachycuje provozní rentabilita tržeb, kde jsou hodnoceny provozní výnosy, jsou vyloučeny veškeré finanční operace:

$$\text{Provozní rentabilita tržeb} = \frac{\text{Zisk na úrovni EBT, EAT}}{\text{Tržby za vlastní výkony a zboží}} \times 100.$$

4.2 Ukazatele likvidity

Likviditou rozumíme schopnost podniku hradit své závazky a je charakteristikou finančního zdraví firmy. Na rozdíl od likvidity pojem solventnost je bezprostřední schopnost podniku hradit ve stanovené formě, místu a termínu splatné závazky. Oba tyto pojmy jsou spolu úzce spjaty a jsou závislé na likvidnosti aktiv. Likvidností rozumíme schopnost aktiv být transformovány na peněžní prostředky.³²

Obecné schéma ukazatele likvidity lze zapsat:

$$\text{Ukazatel likvidity} = \frac{\text{Čím je možno platit}}{\text{Co je nutné platit}}.$$

V praxi využíváme tři stupně likvidity:

³² KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 131

- Běžná likvidita (likvidita 3. stupně),
- Pohotová likvidita (likvidita 2. stupně),
- Okamžitá likvidita (likvidita 1. stupně).

4.2.1 Ukazatel běžné likvidity – Working Capital Ratio

Běžná likvidita je schopnost podniku uhradit do jednoho roku splatné závazky. Pro účely běžné likvidity jsou prostředky, kterými tyto závazky uhradíme, oběžná aktiva, z nichž je potřeba vyloučit položku dlouhodobé pohledávky a přičíst položky časového rozlišení na straně aktiv:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Čím je hodnota ukazatele běžné likvidity vyšší, tím je vyšší schopnost zachování likvidity podniku. Doporučená hodnota ukazatele běžné likvidity je v rozmezí 1,5 -2,5. Příliš vysoká hodnota ukazatele může vypovídat o neproduktivním vázání prostředků v podniku, ale věřitelům zvyšuje jistotu, že podnik závazky uhradí.

4.2.2 Ukazatel pohotové likvidity – Quick Ratio

Pro účely výpočtu ukazatele pohotové likvidity z oběžných aktiv vylučujeme zásoby, u nichž je předpoklad zpeněžení delší:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

nebo můžeme k výpočtu ukazatele použít krátkodobý finanční majetek a krátkodobé pohledávky:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek} + \text{Krátkodobé pohledávky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Hodnota ukazatele je ovlivněna mnoha faktory: oborem činnosti, postavením na trhu, podnikovou strategií a dalšími. Doporučená hodnota ukazatele pohotovové likvidity je v rozmezí 0,5 – 1,5.

4.2.3 Ukazatel okamžité likvidity – Cash Ratio

Nejpřísnějším ukazatelem likvidity je likvidita okamžitá, resp. peněžní. Pro výpočet ukazatele peněžní likvidity pracujeme s krátkodobými závazky a krátkodobým finančním majetkem, pro výpočet okamžité likvidity pracujeme s okamžitě splatnými závazky, kdy je potřeba stanovit podmínky pro okamžitou splatnost krátkodobých závazků (týden, měsíc), a s peněžními prostředky, které můžeme navýšit o zůstatky nevyčerpaných úvěrů:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Peněžní prostředky}}{\text{Okamžitě splatné závazky}}$$

Hodnoty ukazatele okamžité likvidity by se měly pohybovat kolem 1,0.

Vzorec pro výpočet hodnoty ukazatele peněžní likvidity:

$$\text{Peněžní likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Doporučené hodnoty peněžní likvidity by měly být v intervalu 0,2 – 0,5.

4.3 Ukazatele zadluženosti

Běžnou formou financování podniku je využívání cizích zdrojů, které jsou pro firmu levnější než zdroje vlastní. Pro financování cizími zdroji hovoří efekt finanční páky a daňového štítu (úroky z cizího kapitálu snižují daňové zatížení podniku), který zvyšuje rentabilitu vlastního kapitálu. Ukazatele zadluženosti jsou konstruovány na základě dat z účetních výkazů.

4.3.1 Ukazatel celkové zadluženosti – Debt Ratio

Základním ukazatelem zadluženosti podniku je ukazatel celkové zadluženosti, ukazatel věřitelského rizika:

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \times 100.$$

Doporučená hodnota se pohybuje mezi 30 – 60 %.

Koeficient samofinancování vyjadřuje podíl vlastních zdrojů na zdrojích celkových je doplňkovým ukazatelem k ukazateli celkové zadluženosti:

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \times 100.$$

Převrácená hodnota koeficientu samofinancování je ukazatelem finanční páky a vypovídá, kolikrát cizí zdroje převyšují zdroje vlastní:

$$\text{Ukazatel finanční páky} = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100.$$

Jako optimální se uvádí 25% podíl vlastních zdrojů a 75% podíl zdrojů cizích.

Poměr vlastního a cizího kapitálu vyjadřuje ukazatel míry finanční samostatnosti, který vypovídá o tom, kolik korun vlastního kapitálu připadá a může být použito na úhradu jedné koruny cizích zdrojů. Hodnoty ukazatele míry finanční samostatnosti by se měly pohybovat kolem hodnoty 1, resp. 100 %:

$$\text{Míra finanční samostatnosti} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Cizí kapitál}} \times 100.$$

4.3.2 Ukazatel míry zadluženosti vlastního kapitálu

Ukazatel míry zadluženosti vlastního kapitálu vypovídá o zatížení vlastního kapitálu dlouhodobými závazky a jeho hodnota by se měla pohybovat maximálně do 1, resp. 100 %. Vyšší hodnota míry zadluženosti vlastního kapitálu znamená vyšší riziko věřitele:

$$\text{Ukazatel míry zadluženosti vlastního kapitálu} = \frac{\text{Dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100.$$

Jako další z ukazatelů zadluženosti jsou ukazatele dluhové schopnosti, kterými zjišťujeme, jak je podnik schopný krýt náklady spojené s použitím cizích zdrojů.

Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje schopnost podniku vytvářet zdroje na úhradu úroků a vypovídá, kolikrát zisk převyšuje nákladové úroky. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím vyšší je důvěryhodnost podniku a schopnost splácet úroky a úvěry:

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{Zisk na úrovni EBIT}}{\text{Nákladové úroky}} \times 100.$$

Ukazatel krytí dluhové služby je významným ukazatelem pro banky. Porovnává objem nově vytvořených prostředků (zisk po zdanění + nákladové úroky + odpisy) s objemem nákladových úroků a splátek jistiny v daném období. O stabilitě situace podniku hovoří vyšší hodnoty ukazatele krytí dluhové služby a případný další úvěr je pro podnik dostupnější:

$$\text{Ukazatel krytí dluhové služby} = \frac{\text{Zisk po zdanění} + \text{Nákladové úroky} + \text{Odpisy}}{\text{Splátky jistiny} + \text{Nákladové úroky}}.$$

Ukazatel doba splácení dluhů (cizích zdrojů) vypovídá, za jak dlouho je podnik schopen splatit celkový objem dluhů z prostředků, které vyprodukuje za jedno účetní období. Doporučovaná hodnota tohoto ukazatele je 3,5 roku, ale neměla by být menší než 1 rok, protože by nebylo opodstatněné čerpání dlouhodobých cizích zdrojů:

$$\text{Doba splácení dluhu} = \frac{\text{Cizí kapitál} + \text{Nákladové úroky}}{\text{Zisk na úrovni EBITDA}} (= \text{počet let}).$$

4.4 Ukazatele aktivity

„Podstatou procesů probíhajících v podniku je postupná přeměna forem, kterých kapitál investovaný do podniku nabývá.“³³

Zásadní význam v rámci podniku mají aktiva. Podnik investuje do aktiv, jako jsou stroje, zařízení, budovy a nehmotná aktiva. Aktiva nepřijdou do podniku sama a bezplatně, podnik za ně musí zaplatit určitou cenu. Investice do aktiv generují výnosy a peněžní toky.³⁴ Jejich řízení je proto jedním z nejdůležitějších strategických úkolů managementu podniku. K základním ukazatelům efektivnosti procesů patří ukazatele aktivity, měřící schopnost podniku využívat produktivně svůj majetek.

Ukazatele obratovosti popisují vázanost aktiv v dané formě, například zásob, pohledávek, závazků či aktiv souhrnně. Dobou obratu rozumíme dobu, po kterou je kapitál vázán v dané formě aktiv, vyjádřenou v počtu dnů, během nichž se přemění prostředky z nepeněžní formy do peněžní. Počet obrátek, rychlost obratu pak vyjadřuje, kolikrát se daná položka obrátí v objemu výkonů podniku za vymezený časový interval.

4.4.1 Ukazatel doby obratu zásob a rychlosti obratu zásob

V podniku jsou peněžní prostředky vázány v podobě zásob a doba obratu zásob vypovídá, jak dlouhá je tato doba v počtu dnů:

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Tržby}} \times 365.$$

Počet obrátek, které zásoby uskutečnily ve sledovaném období, vyjadřuje rychlost obratu zásob:

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}}.$$

4.4.2 Ukazatel doby obratu pohledávek a rychlosti obratu pohledávek

Pohledávky jsou položkou oběžného majetku a pro finanční řízení je důležitá informace, jaká je průměrná doba inkasa pohledávek. Tuto informaci poskytuje ukazatel doby obratu pohledávek:

³³ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 150

³⁴ VISHWANATH, S. R. *Corporate finance: theory and practice*, s. 23

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{Pohledávky}{Tržby} \times 365.$$

Rychlost obratu pohledávek poskytuje informaci o počtu obrátek pohledávek v objemu tržeb za dané období:

$$Rychlost\ obratu\ pohledávek = \frac{Tržby}{Pohledávky\ z\ obchodního\ styku}.$$

Cílem by mělo být snižování doby obratu pohledávek, zkracování počtu dnů inkasa od odběratelů, naopak rychlost obratu pohledávek by se měla zvyšovat.³⁵

4.4.3 Ukazatel doby obratu závazků a rychlosti obratu závazků

Obdobně jako obraty zásob a pohledávek zjišťujeme i ukazatele aktivity, obratovosti závazků, které vypovídají o době, za kterou průměrně jsou krátkodobé závazky hrazeny, v případě rychlosti obratu závazků kolikrát můžeme z dosažených tržeb aktuální stav krátkodobých závazků uhradit:

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{Krátkodobé\ závazky}{Tržby} \times 365,$$

$$Rychlost\ obratu\ závazků = \frac{Tržby}{Krátkodobé\ závazky}.$$

U těchto ukazatelů je optimální zvyšování doby splatnosti závazků a snižování rychlosti jejich obratu.

4.4.4 Ukazatel doby obratu položek aktiv a rychlosti obratu položek aktiv

Pro rozhodování v různých situacích v podniku využíváme ukazatele obratovosti celkových, stálých a oběžných aktiv. Hodnoty ukazatele doby obratu vyjadřují počet roků, za které je možné obnovit hodnocená aktiva z tržeb, jež jsou výsledkem jejich užití. Ukazatel

³⁵ JIŘÍČEK, Petr a Magda MORÁVKOVÁ. *Finanční analýza*, s. 58

rychlosti obratu zásob pak vyjadřuje, kolikrát by bylo možno obnovit hodnocená aktiva z ročních tržeb:

$$\text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{Aktiva (celková, stálá, oběžná)}}{\text{Tržby}},$$

$$\text{Rychlost obratu aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva (celková, stálá, oběžná)}}.$$

5. Analýza soustav ukazatelů

Ekonomický proces v podniku je složitý a jednotlivých ukazatelů je mnoho, proto se pro usnadnění analýzy vytváří soustavy ukazatelů, mezi kterými existují vzájemné souvislosti a závislosti.³⁶ Pyramidové soustavy ukazatelů jsou založeny na příčinných, multiplikačních a aditivních vazbách mezi ukazateli, které odrážejí věcné vazby, paralelní soustavy ukazatelů obsahují ukazatele charakterizující určitou oblast na základě významnosti pro sledovaný účel.³⁷

Do soustav ukazatelů jsou zařazeny bonitní a bankrotní modely, které byly konstruovány jako „systémy včasného varování“.³⁸ Bankrotní modely odpovídají na otázku, zda je podnik v dohledné době ohrožen bankrotem. Bonitními modely měříme kvalitu finančního zdraví podniku a jeho výkonnosti.

5.1 Bankrotní modely

Bankrotní modely jsou široce využívány pro stanovení úvěrových rizik, pro posuzování obchodních partnerů, pro posuzování vhodnosti investice do daného podniku. Z toho vyplývá, že jsou využívány bankami, investičními společnostmi, podniky, které se rozhodují pro obchodní spolupráci s posuzovaným podnikem, ale také auditorskými společnostmi pro doplnění komplexního pohledu na auditovanou společnost.

Nejpoužívanějšími bankrotními modely jsou:

- Altmanův model,
- Tafflerův model,
- Index důvěryhodnosti manželů Neumaierových,
- Beaverův model,
- Model prof. Ohlsona.

5.1.1 Altmanův bankrotní model – Altmanova rovnice důvěryhodnosti

O finanční situaci podniku vypovídá Altmanův bankrotní model, který je nejznámějším a nejpoužívanějším modelem. Model vychází z diskriminační analýzy a byl vytvořen profesorem Edwardem Altmanem. Hodnotí se tzv. Z-skóre a podle jeho hodnoty vyjadřujeme

³⁶ KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*, s. 129

³⁷ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 181

³⁸ Tamtéž, s. 202

finanční situaci podniku. Pokud je Z-skóre vyšší než 2,99 má podnik uspokojivou finanční situaci, v rozmezí 1,81 – 2,99 má situaci nevyhraněnou, pod hodnotu 1,81 má podnik silné finanční problémy.³⁹

$$Z - \text{Skóre} = 1,2 * X_1 + 1,4 * X_2 + 3,3 * X_3 + 0,6 * X_4 + 1,0 * X_5, \text{ kde}$$

$$X_1 = \frac{\text{Pracovní kapitál}}{\text{Aktiva}},$$

$$X_2 = \frac{\text{Nerozdělený zisk}}{\text{Aktiva}},$$

$$X_3 = \frac{\text{Zisk na úrovni EBIT}}{\text{Aktiva}},$$

$$X_4 = \frac{\text{Tržní hodnota vlastního kapitálu}}{\text{Cizí zdroje}},$$

$$X_5 = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}}.$$

V roce 1998 autorky Kislingerová a Neumaierová rozšířily index o další proměnnou X_6 (Závazky po lhůtě splatnosti / Výnosy) a kritéria vyhodnocení modelu zůstala nezměněna:

$$Z - \text{skóre} = 1,2 * X_1 + 1,4 * X_2 + 3,3 * X_3 + 0,6 * X_4 + 1,0 * X_5 + X_6.$$

³⁹ KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*, s. 159

5.1.2 Index důvěryhodnosti manželů Neumaierových

Manželé Neumaierovi sestavili pro podmínky České republiky index důvěryhodnosti IN95 na základě matematicko-statistických modelů ratingu a praktických zkušeností při analýze finančního zdraví podniků.⁴⁰

$$IN95 = V1 * x_1 + V2 * x_2 + V3 * x_3 + V4 * x_4 + V5 * x_5 - V6 * x_6.$$

Jednotlivé ukazatele x_i jsou ve vzorci vypočteny takto:

$$x_1 = \frac{\text{Aktiva}}{\text{Cizí kapitál}} = \text{ukazatel finanční páky},$$

$$x_2 = \frac{\text{EBIT}}{\text{Úroky}} = \text{ukazatel úrokového krytí},$$

$$x_3 = \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}} = \text{rentabilita aktiv ROA},$$

$$x_4 = \frac{\text{Výnosy}}{\text{Aktiva}} = \text{rychlost obratu celkových aktiv},$$

$$x_5 = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}} = \text{běžná likvidita},$$

$$x_6 = \frac{\text{Závazky po splatnosti}}{\text{Výnosy}} = \text{doba obratu závazků po splatnosti}.$$

Váhy V1, V3, V4 a V6 jsou rozdílné podle jednotlivých odvětví, váhy V2 a V5 jsou váhami k ukazatelům úrokového krytí a běžné likvidity a jsou stejné pro všechny podniky bez ohledu na odvětví: V2 = 0,11 a váha V5 = 0,10.

Je-li výsledná hodnota indexu menší než 2, pak finanční zdraví podniku je velmi dobré a podnik nemá problém hradit své závazky.

Pokud je výsledná hodnota indexu v intervalu od 1 do 2, podnik je rizikový a může se dostat do finančních problémů.

Podnik s vážnými finančními problémy má výslednou hodnotu indexu menší než 1 a nemá dostatečnou schopnost hradit své závazky.

⁴⁰ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 229 -231

Index důvěryhodnosti IN95 posuzuje finanční zdraví podniku, ale v současné době neodpovídá podmínkám v ekonomice a má omezenou vypovídací schopnost. Postupně byl vytvořen index IN99, který má indikovat schopnost podniku vytvářet hodnotu pro vlastníka. Indexy IN95 a IN99 manželé Neumaierovi v roce 2002 spojili a vytvořili index IN01 pro průmyslové podniky. V roce 2005 vznikla další varianta indexu IN01, který je považován jako nejvhodnější pro hodnocení českých podniků:

$$IN05 = 0,13 * X_1 + 0,04 * X_2 + 3,97 * X_3 + 0,21 * X_4 + 0,09 * X_5, kde$$

$$X_1 = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Cizí kapitál}},$$

$$X_2 = \frac{\text{Zisk na úrovni EBIT}}{\text{Úroky}},$$

$$X_3 = \frac{\text{Zisk na úrovni EBIT}}{\text{Celková aktiva}},$$

$$X_4 = \frac{\text{Výnosy}}{\text{Celková aktiva}},$$

$$X_5 = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}.$$

Hodnocení:

$IN05 < 0,9$ podniky s touto výslednou hodnotou s pravděpodobností 97 % spějí k bankrotu a s pravděpodobností 76 % nebudou vytvářet hodnotu,

$IN05 \in [0,9; 1,6]$ podniky s touto výslednou hodnotou s pravděpodobností 50 % zkrachují, ale s pravděpodobností 70 % budou tvořit hodnotu,

$IN05 > 1,60$ podniky s touto hodnotou s pravděpodobností 92 % nezkrachují a s pravděpodobností 95 % budou vytvářet hodnotu.

5.2 Bonitní modely

Bonitní modely jsou založeny na diagnostice finančního zdraví podniku za pomoci bodového hodnocení za jednotlivé hodnocené oblasti hospodaření. Podle dosažených bodů lze podnik zařadit do určité kategorie. Mezi bonitní modely patří souhrnné ukazatele, například

Tamariho model či Kralickův Quicktest. Pro české prostředí je zkonstruován model Aspect Global Rating.

5.2.1 Model Aspect Global Rating

Model je založen na sedmi vybraných ukazatelích, které hodnotí jednotlivé aspekty finanční situace podniku. Výsledná hodnota je potom interpretována ratingovou známkou z devítibodové stupnice od nejlepší známky AAA po nejhorší C.

Tabulka č. 2 Ukazatele indexu Aspect Global Rating

Ukazatel	Výpočet ukazatele
1. Provozní marže	$\frac{\text{Provozní hospodářský výsledek} + \text{Odpisy}}{\text{Tržby za prodej výrobků a služeb}}$
2. Rentabilita vlastního kapitálu	$\frac{\text{Hospodářský výsledek na úrovni EAT}}{\text{Vlastní kapitál}}$
3. Ukazatel krytí odpisů	$\frac{\text{Provozní hospodářský výsledek} + \text{Odpisy}}{\text{Odpisy}}$
4. Pohotová likvidita	$\frac{\text{Fin. majetek} + (\text{Krátk. pohledávky} * 0,7)}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$
5. Ukazatel samofinancování	$\frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva celkem}}$
6. Ukazatel provozní rentability aktiv	$\frac{\text{Provozní hospodářský výsledek} + \text{Odpisy}}{\text{Aktiva celkem}}$
7. Ukazatel rychlosti obrátu aktiv	$\frac{\text{Tržby za vlastní výkony} + \text{Tržby za zboží}}{\text{Aktiva celkem}}$

Zdroj: KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 266, zpracování vlastní

Hodnocení indexu Aspect Global Rating:

- AAA rating: hodnota indexu větší nebo rovna 8,5 (optimálně hospodařící podnik, „ideální podnik“),
- AA rating: hodnota indexu větší nebo rovna 7 (velmi dobře hospodařící podnik se silným finančním zdravím),
- A rating: hodnota indexu větší nebo rovna 5,75 (stabilní a zdravý podnik s minimálními rezervami v rentabilitě či likviditě),
- BBB rating: hodnota indexu větší nebo rovna 4,75 (stabilní, průměrně hospodařící podnik),
- BB rating: hodnota indexu větší nebo rovna 4 (průměrně hospodařící podnik s poměrně jasnými rezervami finančního zdraví),
- B rating: hodnota indexu větší nebo rovna 3,25 (podnik s jasnými rezervami a problémy, které je potřeba velmi dobře sledovat),
- CCC rating: hodnota indexu větší nebo rovna 2,5 (podnik hospodařící podprůměrně, likvidita i rentabilita vyžadují ozdravení),
- CC rating: hodnota indexu větší nebo rovna 1,5 (nezdravě hospodařící podnik s krátkodobými i dlouhodobými problémy),
- C rating: hodnota indexu menší než 1,5 (podnik na pokraji bankrotu se značnými riziky a častými krizemi).⁴¹

⁴¹ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*, s. 266

6. Praktická aplikace finanční analýzy na firmu GRÉZA s.r.o.

6.1 Představení firmy

GRÉZA s.r.o. je podnikatelský subjekt, který se primárně zabývá stavebnictvím, pokrývačstvím, tesařstvím a prováděním staveb, a to v regionu Střední Moravy. Společnost byla založena 10. 6. 2016 jediným společníkem se základním kapitálem 25 000,00 Kč. V roce 2018 byl zvýšen základní kapitál na 36 000,00 Kč a do společnosti přistoupili další dva společníci. Následně pak v roce 2019 přibyl čtvrtý společník, výše základního kapitálu zůstala nezměněna a každý ze společníků má podíl 25 % na základním kapitálu. Během účetního období roku 2018 podnik změnil sídlo, protože dosavadní prostory již nebyly pro rostoucí firmu dostačující. Firma nevlastní žádnou nemovitost, sídlo, kancelářské i skladovací prostory se nacházejí v pronajatých nemovitostech jiných subjektů.

Podnik v roce založení pracoval na trhu prostřednictvím subdodavatelů, protože měl pouze jediného zaměstnance, a to jednatele a jediného společníka, který je profesí tesař a měl za sebou již zkušenosti z podnikání jako fyzická osoba. V následujícím roce již přibyli další čtyři zaměstnanci a obrat podniku se zdvojnásobil, v roce 2018 se počet pracovníků zvýšil na devět a obrat firmy významně vzrostl na téměř 15 milionů Kč. Podnik pořídil formou úvěru dopravní prostředky a získal provozní úvěr od komerční banky. V tomto okamžiku si již vedení podniku kladlo za úkol dosáhnout v následujícím období obratu 30 milionů Kč, bylo rozhodnuto o investici do reklamy na internetu a firma začala intenzivně hledat zaměstnance. V roce 2018 podnik využil dotaci na vytvoření společensky účelných pracovních míst pro dvě maminky vracející se do pracovního procesu po mateřské dovolené. Nedostatek pracovníků na trhu práce v polovině roku 2019 se vedení firmy rozhodlo řešit hledáním pracovníků z ciziny. Zdařilo se najít dva zájemce z Ukrajiny, kteří získali nejprve povolení ke krátkodobému pobytu a následně i k dlouhodobému. Podnik provedl zhodnocení pracovních výkonů těchto dvou zaměstnanců a zjistil, že by zaměstnávání cizinců z území Ukrajiny mohlo být pro další fungování a rozvoj firmy přínosné.

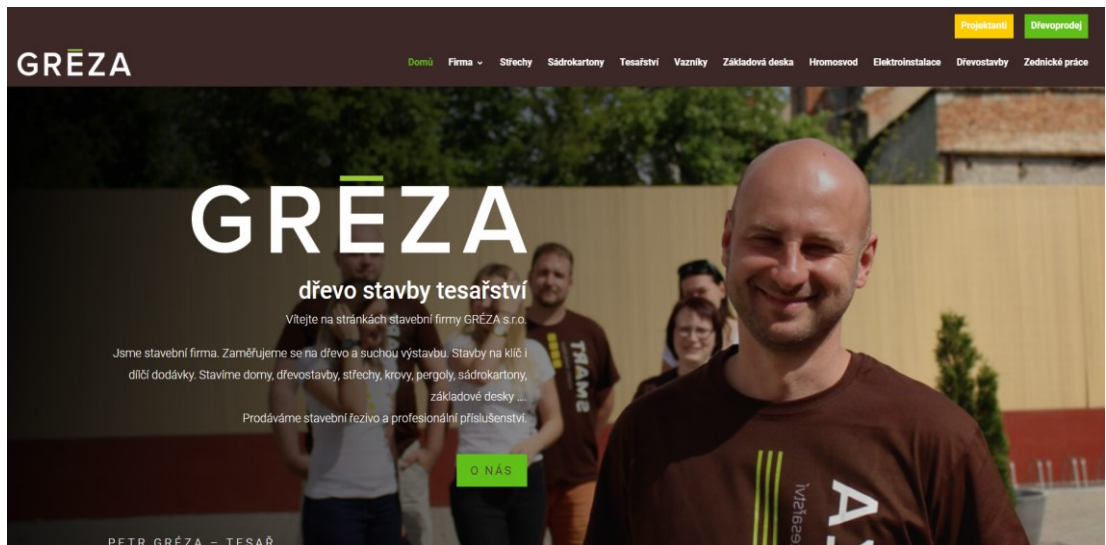
Ke konci roku 2018 se již vedení firmy snažilo o řízení chodu a nastavení procesů uvnitř organizace, spíše však s velmi malým efektem. Primárně se management zaměřil na získávání zakázek a s tím spojený růst obratu, začal vynakládat finanční prostředky na marketingové aktivity a samotné řízení, nastavování procesů, jejich kontrola a vyhodnocování však nebylo

prioritou. Tento přístup se změnil v průběhu druhé poloviny roku 2019, kdy podnik začal vnímat rostoucí problémy se schopností hradit své závazky.

Obor stavebnictví, v němž firma GRÉZA s.r.o. podniká, je významně ovlivněn ročními obdobími, kdy během zimních měsíců je vzhledem k počasí a nízkým teplotám omezena možnost realizovat zakázky. Vedení firmy tento fakt podcenilo, když během sezony roku 2018 se obrat významně zvýšil, avšak nebyly vytvořeny žádné plány na financování provozu firmy během zimního období. Nejen, že nebyly získány zakázky na překlenutí nízké poptávky v zimních měsících, ale také nebyly uzavřeny žádné smlouvy či objednávky dopředu na začátek sezony roku 2019. Podnik neměl dostatečné peněžní příjmy a byl nucen přijmout finanční výpomoci od cizích subjektů.

Korporace se tedy v roce 2019 potýkala se spoustou problémů s financováním provozu, které řešila dalším bankovním úvěrem. Firma byla a je postižena nedostatkem pracovníků, zejména kvalifikovaných profesí ve stavebnictví a potýká se s fluktuací. Fluktuace a nekvalitně odváděná práce zavinily nedodržování termínů předávání staveb, vynucené náklady na vícepráce a zrušení zakázek ze strany odběratelů z důvodu posouvání termínu zahájení stavby. V souvislosti s aktuální ekonomickou situací zaměstnanci požadují finanční ohodnocení své práce na výši, která převyšuje nejen efektivitu, ale i kvalitu jejich pracovního výkonu. Pracovníci nejsou ochotni vyjíždět na stavby mimo region, tím je podnik limitován v přijímání zakázek mimo region. Těmito postoji pracovníků je významně ohrožována konkurenceschopnost firmy, a to zejména ve srovnání s drobnými podnikateli řemeslníky. V polovině roku 2019 opět firma vzrostla, zvýšil se počet zaměstnanců, zvýšil se objem zakázek, a to nejen jako efekt marketingových aktivit, ale i vzhledem k příznivému vývoji ekonomiky. Vedoucí pracovníci řešili běžné provozní problémy spojené s nedostatkem výrobních prostředků, narůstaly náklady spotřebního materiálu, mzdové náklady a nebyly prováděny žádné analýzy a kontroly účelnosti vynaložených nákladů vzhledem k provedeným výkonům.

V době zpracování této diplomové práce si již vedení podniku uvědomovalo, že je nutno se zabývat i finančním řízením, sestavit finanční plány, plány peněžních toků, nastavit a řídit vnitropodnikové procesy, zejména v oblasti výroby.

Obrázek 1: Snímek úvodní strany webových stránek analyzovaného podniku

Zdroj: www.greza.cz [cit. 2020-02-19].

Údaje pro analýzu byly poskytnuty přímo analyzovaným podnikem, který má zájem o informace, závěry a doporučení z provedené finanční analýzy této diplomové práce. Přílohou diplomové práce jsou přehlednou formou zpracovány kompletní účetní výkazy společnosti za sledovaná období. Dále v praktické části jsou uvedena data, která mají v účetních výkazech nenulovou hodnotu a jsou relevantní pro provedení analýzy.

6.1.1 Základní údaje o podniku

Tab. 3 - Přehled položek aktiv za sledovaná období (v tis. Kč)

Položka	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	1 000	1 553	5 770	5 859
Dlouhodobý majetek	0	13	602	733
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	<i>0</i>	<i>13</i>	<i>602</i>	<i>733</i>
Oběžná aktiva	1 000	1 535	5 131	5 089
<i>Zásoby</i>	<i>0</i>	<i>359</i>	<i>2 403</i>	<i>2 189</i>
<i>Pohledávky</i>	<i>809</i>	<i>418</i>	<i>1 382</i>	<i>1 811</i>
- <i>Krátkodobé pohledávky</i>	<i>809</i>	<i>418</i>	<i>1 374</i>	<i>1 771</i>
- <i>Dlouhodobé pohledávky</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8</i>	<i>40</i>
Peněžní prostředky	191	758	1 346	1 089
Časové rozlišení aktiv	0	5	37	37

Zdroj: Účetní výkazy korporace, zpracování vlastní

Tab. 4 - Přehled položek pasiv za sledovaná období (v tis. Kč)

Položka	2016	2017	2018	2019
Pasiva celkem	1 000	1 553	5 770	5 859
Vlastní kapitál	4	80	260	-6 665
<i>Základní kapitál</i>	<i>25</i>	<i>25</i>	<i>36</i>	<i>36</i>
<i>Výsledek hospodaření minulých let</i>	<i>0</i>	<i>-21</i>	<i>53</i>	<i>224</i>
<i>Výsledek hospodaření běžného období</i>	<i>-21</i>	<i>76</i>	<i>171</i>	<i>-8 525</i>
Cizí zdroje	996	1 473	5 510	12 524
<i>Dlouhodobé závazky</i>	<i>0</i>	<i>62</i>	<i>1 089</i>	<i>2 303</i>
- <i>Závazky k úvěrovým institucím</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>887</i>	<i>1 931</i>
- <i>Ostatní dlouhodobé závazky</i>	<i>0</i>	<i>62</i>	<i>202</i>	<i>372</i>
<i>Krátkodobé závazky</i>	<i>996</i>	<i>1 411</i>	<i>4 421</i>	<i>10 221</i>
- <i>Závazky z obchodních vztahů</i>	<i>746</i>	<i>1 255</i>	<i>3 120</i>	<i>9 075</i>
- <i>Krátkodobé finanční výpomoci</i>	<i>150</i>	<i>75</i>	<i>972</i>	<i>233</i>
- <i>Ostatní krátkodobé závazky</i>	<i>100</i>	<i>81</i>	<i>329</i>	<i>913</i>

Zdroj: Účetní výkazy korporace, zpracování vlastní

Již na první pohled je z přehledu aktiv zřejmé, že období roku 2018 bylo pro podnik úspěšné. Výrazně vzrostl celkový objem aktiv, a to jak stálých, tak i oběžných. Bližšímu rozboru jednotlivých položek se věnuji dále v praktické části.

Z přehledu pasiv je evidentní růst podniku do roku 2018 a v roce 2019 nastal propad do červených čísel, kdy hodnota vlastního kapitálu je záporná a signalizuje předlužení podniku. Následující analýza by měla naznačit důvody zhoršení situace v podniku. Na první pohled je zřejmé, že se zvýšily dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím a také krátkodobé závazky z obchodních vztahů a společně s generovanou ztrátou za účetní období roku 2019 způsobily zápornou hodnotu vlastního kapitálu.

Tab. - 5 Přehled vývoje počtu zaměstnanců za sledovaná období

Období	2016	2017	2018	2019
Počet zaměstnanců	1	5	9	42

Zdroj: Interní materiály korporace, zpracování vlastní

Pro základní doplnění informací o analyzovaném podniku je potřeba ještě přidat vybrané údaje z výkazu zisku a ztráty za jednotlivá období. Kompletní účetní výkazy podniku za sledované období jsou přílohou diplomové práce ve vlastním přehledu za jednotlivé roky.

Tab. 6 - Přehled položek výkazu zisku a ztráty za sledovaná období (v tis. Kč)

Položka výkazu zisku a ztráty	2016	2017	2018	2019
Tržby z prodeje výrobků a služeb	2 766	5 349	14 896	26 161
Tržby z prodeje zboží	0	0	49	234
Výkonová spotřeba	2 715	4 581	13 809	25 894
Spotřeba materiálu a energie	1 216	2 725	8 655	15 621
Služby	1 499	1 856	5 154	10 234
Změna stavu zásob vlastní činnosti	0	-359	-2 043	213
Osobní náklady	60	1 060	2 891	8 396
Mzdové náklady	50	763	2 166	6 223
Náklady na soc. zabezp., zdrav. poj.	10	297	725	2 173
Úpravy hodnot v provozní oblasti	0	0	44	167
Ostatní provozní výnosy	0	0	31	291
Ostatní provozní náklady	12	7	48	352
Provozní výsledek hospodaření	-21	90	227	-8 336
Nákladové úroky a podobné náklady	0	1	13	169
Výsledek hospodaření před zdaněním	-21	89	214	-8 336
Daň z příjmů	0	13	43	0
Výsledek hospodaření po zdanění	-21	76	171	-8336

Zpracování vlastní

6.2 Horizontální analýza

6.2.1 Absolutní ukazatele vývoje

Absolutní (rozdílové) ukazatele vývoje vyjadřují změny položek účetních výkazů vzhledem k roku předcházejícímu, vyjádřené jako rozdíl období hodnoceného a období předcházejícího. Rok 2016 nelze hodnotit s ohledem na neexistenci období předchozího.

V tabulce č. 7, s. 56 jsou shrnuty absolutní ukazatele vývoje aktiv a pasiv za sledovaná období. Je vidět, že v roce 2017 se zvýšila hodnota aktiv proti předešlému období o 553 tisíc Kč a v roce 2018 dokonce o 4 217 tisíc Kč, ale v roce 2019 jen 89 tisíc Kč.

Pokud se zaměřím na jednotlivé položky aktiv a pasiv, pak mohu konstatovat, že k největšímu nárůstu v aktivech došlo u oběžných aktiv u zásob, a to vlivem nedokončené výroby, což následně v roce 2019 způsobilo pokles oběžných aktiv ve srovnání s rokem 2018.

V položkách pasiv je nejvýraznější změna výsledku hospodaření běžného účetního období, kdy v roce 2019 došlo k jeho poklesu o 8 525 tisíc Kč proti roku 2018, a zvýšení objemu krátkodobých závazků z obchodních vztahů v roce 2018 o 1 865 tisíc Kč a v roce 2019 o 5 955 tisíc Kč proti roku předchozímu. V roce 2018 i 2019 podnik čerpal komerční dlouhodobé bankovní úvěry, dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím se zvýšily o 887 tisíc Kč v roce 2018 a o 1 931 tisíc Kč v roce 2019.

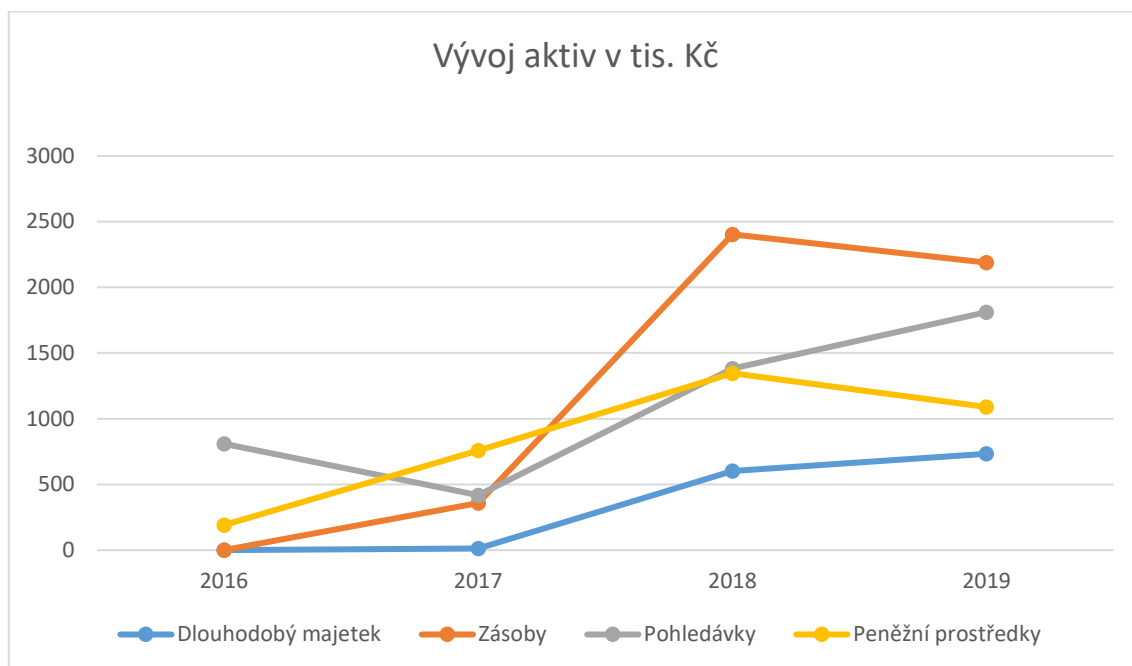
Výše uvedené změny v položkách pasiv způsobily změnu položky vlastního kapitálu, která se v roce 2018 ještě neprojevila jeho snížením, naopak hodnota vlastního kapitálu vzrostla o 260 tisíc Kč, ale v roce 2019 již vlastní kapitál proti roku 2018 klesl o 6 665 tisíc Kč a dosahoval celkově záporných hodnot.

Tab. 7 - Absolutní ukazatele vývoje aktiv a pasiv (v tis. Kč)

Položka aktiv	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	xxx	553	4 217	89
Dlouhodobý majetek	xxx	13	589	131
Dlouhodobý hmotný majetek	xxx	13	589	131
Oběžná aktiva	xxx	535	3 596	-42
Zásoby	xxx	359	3 596	-214
Pohledávky	xxx	-391	964	429
Krátkodobé pohledávky	xxx	-391	956	397
Dlouhodobé pohledávky	xxx	0	8	32
Peněžní prostředky	xxx	567	588	-257
Časové rozlišení aktiv	xxx	5	32	0
Pasiva celkem	xxx	553	4 217	89
Vlastní kapitál	xxx	76	180	-6 924
Základní kapitál	xxx	0	11	0
Výsledek hospodaření minulých let	xxx	-21	74	171
Výsledek hospodaření běžného období	xxx	97	95	-8 696
Cizí zdroje	xxx	477	4 037	7 013
Dlouhodobé závazky	xxx	62	1 027	1 214
Závazky k úvěrovým institucím	xxx	0	887	1 044
Ostatní dlouhodobé závazky	xxx	6	140	170
Krátkodobé závazky	xxx	415	3 010	5 799
Závazky z obchodních vztahů	xxx	509	1 865	5 955
Krátkodobé finanční výpomoci	xxx	-75	897	-739
Ostatní krátkodobé závazky	xxx	-19	248	584

Zdroj: Účetní výkazy korporace, zpracování vlastní

Graf 1 - Vývoj aktiv

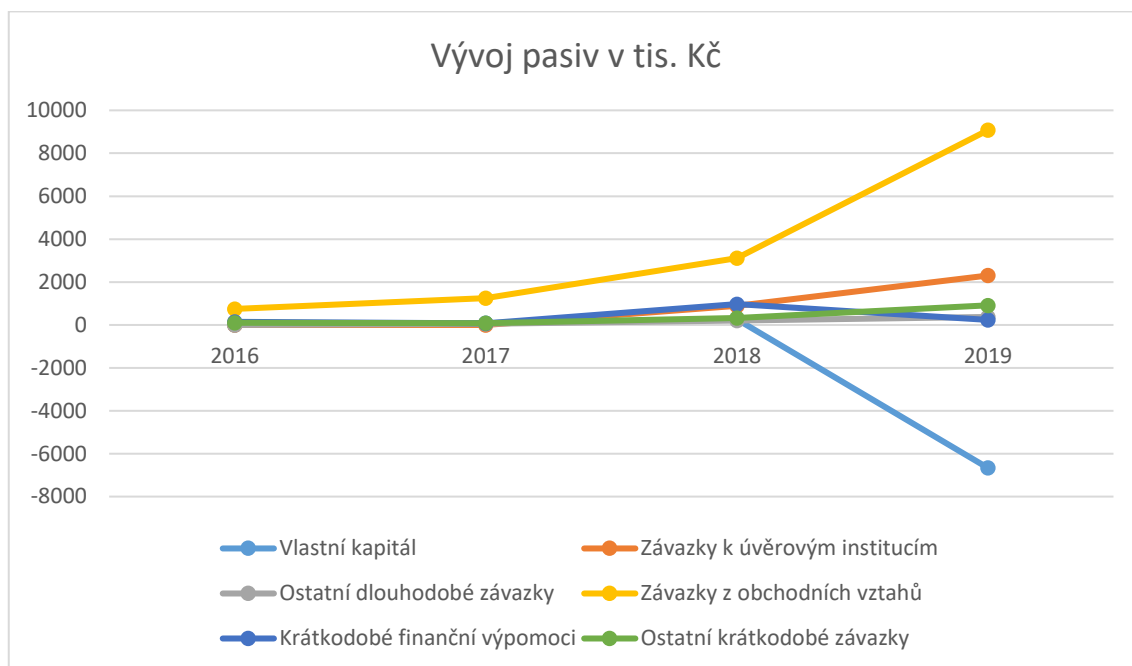

Zdroj: vlastní

Z tabulky 7, s. 56 i z grafu 1 je zřejmý růst jednotlivých položek aktiv. Bohužel, jak bude ukázáno dále, tento růst je v roce 2019 financován z cizích zdrojů, což má vliv na celkovou situaci podniku.

V grafu 2, s. 58 vývoje pasiv je velmi výrazný nárůst závazků z obchodních vztahů a v roce 2019 velký propad vlastního kapitálu, a to i přesto, že v roce 2019 valná hromada rozhodla o příplatku mimo základní kapitál ve výši 1 600 tis. Kč. Hospodaření podniku v roce 2019 skončilo s velkou ztrátou, což naznačovala již situace v polovině roku 2019 a podnik se začal snažit o stabilizaci finanční situace.

Graf 2 - Vývoj Pasiv

Zdroj: vlastní

V roce 2016 hospodaření podniku skončilo se ztrátou 21 tisíc Kč, ale v roce 2017 došlo ke zvýšení tržeb a konečnému zisku 89 tisíc Kč před zdaněním. Tento vzestup pokračoval i v roce 2018 a hospodaření firmy při trojnásobku tržeb proti roku 2017 vykázalo zisk 214 tisíc Kč. Trend růstu tržeb pokračoval i v posledním sledovaném období na téměř dvojnásobek roku předchozího, ale pro výrazný růst nákladů hospodaření skončilo se ztrátou 8 525 tisíc Kč.

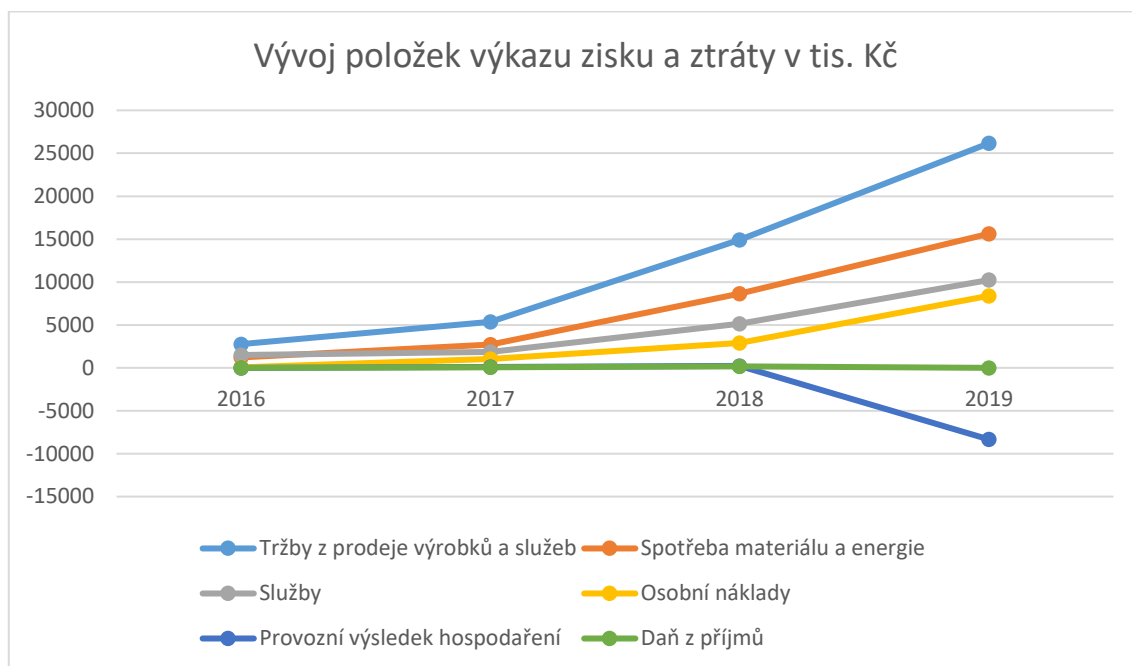
V roce 2019 vzrostly celkové tržby o 11 265 tisíc Kč, výkonová spotřeba vzrostla o 12 085 tisíc Kč a osobní náklady o 8 396 tisíc Kč. Vývoj provozních nákladů a výnosů je graficky zobrazen v grafu č. 4. Procentuálně vyjádřeno vzrostly tržby o 75,62 %, výkonová spotřeba o 87,52 % a osobní náklady o 187,30 %. Je tedy zřejmé, že náklady vzrostly více, než tržby. Celkově provozní výnosy vzrostly o 76,61 % a provozní náklady o 137,22 %. Bylo by potřeba se zaměřit na skladbu nákladových položek v roce 2019 a zhodnotit, zda byly náklady vynaloženy účelně. Vzhledem k tomu, že management podniku si je vědom nízké produktivity práce zaměstnanců, je potřeba se zaměřit i na zlepšení řízení lidských zdrojů. Pro podnik není zásadní problém získat zakázky, ale problémem je neadekvátní zvýšení nákladů. Roli sehrává i nutnost vybavení pracovníků ochrannými pracovními pomůckami, pracovním nářadím a rozšíření vozového parku. Vzhledem k růstu nakupovaných služeb je také potřeba zvážit podíl subdodávek a jejich ceny.

Tab. 8 - Absolutní ukazatele vývoje položek výkazu zisku a ztráty (v tis. Kč)

Položka výkazu zisku a ztráty	2016	2017	2018	2019
Tržby z prodeje výrobků a služeb	xxx	2 583	9 547	11 265
Tržby z prodeje zboží	xxx	xxx	49	185
Výkonová spotřeba	xxx	1 867	9 228	12 085
Spotřeba materiálu a energie	xxx	1 510	5 930	6 966
Služby	xxx	357	3 298	5 080
Změna stavu zásob vlastní činnosti	xxx	-359	-1 684	2 256
Osobní náklady	xxx	970	1 861	5 505
Mzdové náklady	xxx	713	1 403	4 057
Náklady na soc. zabezp., zdrav. poj.	xxx	287	428	1 448
Úpravy hodnot v provozní oblasti	xxx	xxx	44	123
Ostatní provozní výnosy	xxx	xxx	31	260
Ostatní provozní náklady	xxx	-5	41	269
Provozní výsledek hospodaření	xxx	111	137	-8 563
Nákladové úroky a podobné náklady	xxx	1	12	156
Výsledek hospodaření před zdaněním	xxx	110	125	-8 739
Daň z příjmů	xxx	13	30	0
Výsledek hospodaření po zdanění	xxx	97	95	-8 696

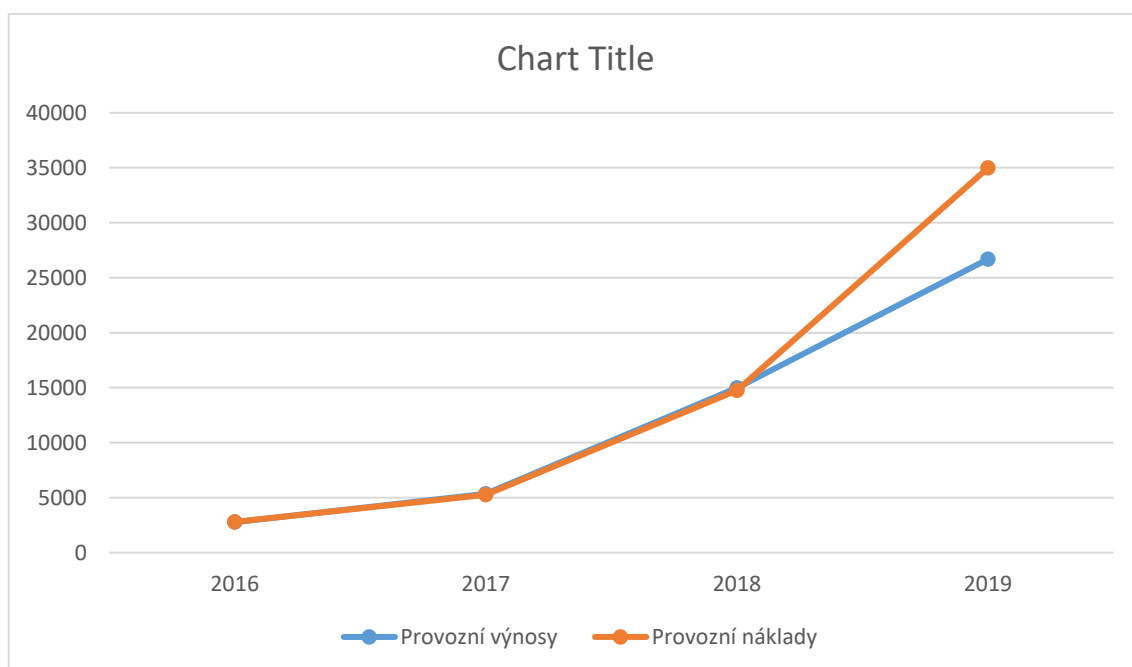
Zdroj: Účetní výkazy korporace, zpracování vlastní

Graf 3 - Vývoj položek výkazu zisku a ztráty

Zdroj: vlastní

Graf 4 - Vývoj provozních výnosů a provozních nákladů ve sledovaných obdobích (v tisících Kč)

Zdroj: vlastní

6.2.3 Podílové ukazatele vývoje

Podílové ukazatele vývoje (indexy) jsou vyjádřené v procentech, které zjišťujeme jako podíl období hodnoceného a období předešlého. Z matematického hlediska nelze dělit nulou, proto jsou indexy jen u nenulových položek.

Tab. 9 - Podílové ukazatele vývoje aktiv a pasiv (v procentech)

Položka aktiv	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	xxx	155,30	371,54	101,54
Dlouhodobý majetek	xxx	xxx	4 630,77	121,76
Dlouhodobý hmotný majetek	xxx	xxx	4 630,77	121,76
Oběžná aktiva	xxx	153,50	334,27	99,18
Zásoby	xxx	xxx	669,36	xxx
Pohledávky	xxx	51,67	330,62	131,04
Krátkodobé pohledávky	xxx	51,67	328,71	128,89
Dlouhodobé pohledávky	xxx	xxx	xxx	500,00
Peněžní prostředky	xxx	396,86	177,57	80,91
Časové rozlišení aktiv	xxx	xxx	740,00	100
Pasiva celkem	xxx	155,30	371,54	101,54
Vlastní kapitál	xxx	2 000,00	325,00	-2 563,08
Základní kapitál	xxx	100,00	144,00	100
Výsledek hospodaření minulých let	xxx	xxx	252,38	422,64
Výsledek hospodaření běžného období	xxx	361,90	225,00	-4 985,38
Cizí zdroje	xxx	147,89	374,07	227,28
Dlouhodobé závazky	xxx	xxx	1 756,45	211,48
Závazky k úvěrovým institucím	xxx	xxx	xxx	217,70
Ostatní dlouhodobé závazky	xxx	xxx	325,81	184,16
Krátkodobé závazky	xxx	141,67	313,32	231,17
Závazky z obchodních vztahů	xxx	168,23	248,61	290,87
Krátkodobé finanční výpomoci	xxx	50,00	1 296,00	23,97
Ostatní krátkodobé závazky	xxx	81,00	406,17	277,51

Zdroj: Účetní výkazy korporace, zpracování vlastní

Tab. 10 - Podílové ukazatele vývoje položek výkazu zisku a ztráty (v procentech)

Položka výkazu zisku a ztráty	2016	2017	2018	2019
Tržby z prodeje výrobků a služeb	xxx	193,38	278,48	175,62
Tržby z prodeje zboží	xxx	xxx	xxx	477,55
Výkonová spotřeba	xxx	168,79	301,44	187,52
Spotřeba materiálu a energie	xxx	224,28	317,61	180,49
Služby	xxx	123,82	569,08	198,56
Změna stavu zásob vlastní činnosti	xxx	xxx	xxx	-10,43
Osobní náklady	xxx	1 716,67	280,68	290,42
Mzdové náklady	xxx	1 526,00	283,88	287,30
Náklady na soc. zabezp., zdrav. poj.	xxx	2 970,00	244,11	299,72
Úpravy hodnot v provozní oblasti	xxx	xxx	xxx	379,55
Ostatní provozní výnosy	xxx	xxx	xxx	938,71
Ostatní provozní náklady	xxx	58,33	685,71	660,42
Provozní výsledek hospodaření	xxx	428,57	252,22	-3 672,25
Nákladové úroky a podobné náklady	xxx	xxx	1 300,00	1 300,00
Výsledek hospodaření před zdaněním	xxx	423,81	240,45	-1 453,85
Daň z příjmů	xxx	xxx	330,77	xxx
Výsledek hospodaření po zdanění	xxx	361,90	225,00	-4 985,38

Zdroj: Účetní výkazy korporace, zpracování vlastní

Podílové ukazatele doplňují ukazatele rozdílové procentuálním vyjádřením vývoje jednotlivých položek účetních výkazů.

6.3 Vertikální analýza

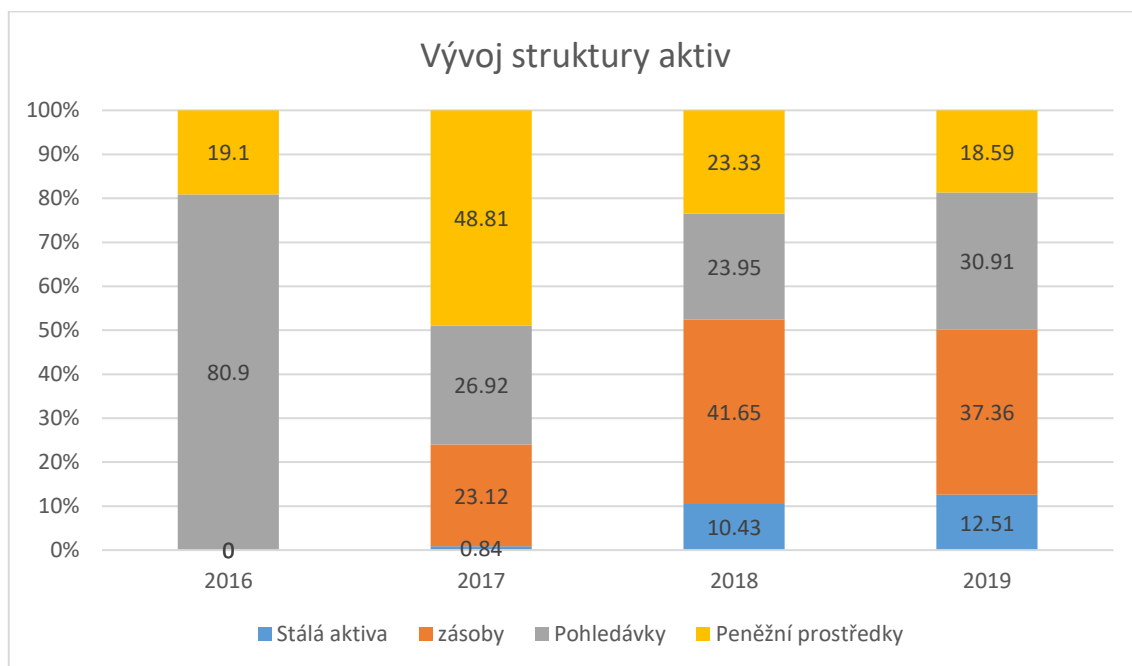
Pro vertikální analýzu jsem zvolila zkoumání jednotlivých položek výkazů ve vztahu k jejich celkovému objemu. V případě aktiv je vyhodnocován podíl jednotlivých složek aktiv na celkové sumě aktiv netto, u pasiv je hodnocen podíl jednotlivých položek pasiv na celkové sumě pasiv. Při vertikální analýze výkazu zisku a ztráty jsem zvolila za souhrnnou veličinu objem celkových provozních výnosů.

Tab. 11 - Vertikální analýza rozvahy ve sledovaných obdobích

Podíl na celkových aktivech v letech (v %)	2016	2017	2018	2019
Stálá aktiva	0	0,84	10,43	12,51
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	0	0,84	10,43	12,51
Oběžná aktiva	100,00	98,84	88,93	86,86
<i>Zásoby</i>	0	23,12	41,65	37,36
<i>Pohledávky</i>	80,90	26,92	23,95	30,91
<i>Peněžní prostředky</i>	19,10	48,81	23,33	18,59
Podíl na celkových pasivech v letech (v %)	2016	2017	2018	2019
Vlastní kapitál	0,40	5,15	4,51	-113,74
Cizí zdroje	99,60	94,85	95,49	213,74
<i>Dlouhodobé závazky</i>	0	3,99	18,87	39,31
- <i>Závazky k úvěrovým institucím</i>	0	0	15,37	32,96
<i>Krátkodobé závazky</i>	99,60	90,86	76,62	174,43
- <i>Závazky z obchodních vztahů</i>	74,60	80,81	54,07	154,89
- <i>Krátkodobé finanční výpomoci</i>	15,00	4,83	16,85	3,98
- <i>Ostatní krátkodobé závazky</i>	10,00	5,22	5,70	15,58

Zdroj: Účetní výkazy korporace, zpracování vlastní

Graf 5 - Vývoj struktury aktiv

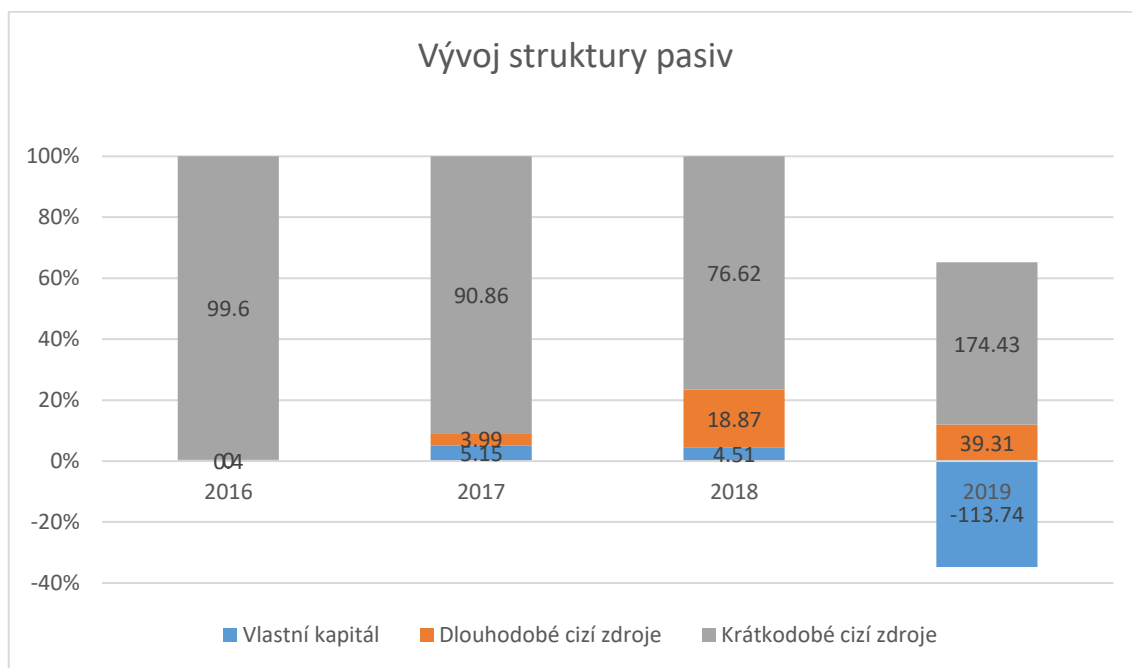

Zdroj: vlastní

Struktura majetku ve sledovaných obdobích je výrazně rozdílná. V prvním sledovaném roce je velmi vysoký podíl pohledávek, který se v následujících obdobích snížil a v roce 2019 dosahoval 30,91 % z celkových aktiv. Stálá aktiva, tedy v případě podniku dlouhodobý hmotný majetek vzrostl na 12,51 % v roce 2019, podíl peněžních prostředků v hotovosti a na bankovních účtech se výrazně zvýšil v roce 2017 na 48,81 % a v následujících obdobích klesal až na 18,59 % v roce 2019. Položka zásob je tvořena nedokončenou výrobou, tedy rozestavěností, a tato se podílí na celkových aktivech od 23,12 % v roce 2017, přes 41,65 % v roce 2018 na 37,36 % v roce 2019.

Zatímco v období roku 2016 byla aktiva složena jen z pohledávek a peněžních prostředků, v roce 2019 je sice stále větší podíl oběžných aktiv, ale stálá aktiva již dosahují 12,51 %.

Graf 6 - Vývoj struktury pasiv

Zdroj: vlastní

V pasivech není dodrženo pravidlo vyrovnaní rizika, které požaduje, aby poměr vlastního a cizího kapitálu byl 1:1. Pravidlo opatrného financování doporučuje, aby základní podmínky pro činnost podniku, které jsou reprezentovány dlouhodobým majetkem, byly kryty vlastním kapitálem jako dlouhodobým a spolehlivým zdrojem. V podniku je výrazný podíl krátkodobých cizích zdrojů a rostoucí podíl dlouhodobých cizích zdrojů, které jsou tvořeny dlouhodobými bankovními úvěry. Zanedbatelný podíl vlastního kapitálu v roce 2016 postupně rostl generovaným ziskem v obdobích 2017 a 2018, ale nedosáhl, ani se nepřiblížil 50% podílu. V roce 2018 se vlastní kapitál podílel na celkovém objemu pasiv 4,51 %. V roce 2019 podnik generoval výraznou ztrátu, podnik vykazuje zápornou hodnotu vlastního kapitálu a došlo ke skokovému nárůstu cizích zdrojů. Pokud srovnáme podíl dlouhodobého majetku a podíl vlastního kapitálu, pak v prvním sledovaném roce neměl podnik žádný dlouhodobý majetek, v roce 2017 činil podíl dlouhodobého majetku necelé 1 % a vlastní kapitál 5,15 %, v roce 2018 byl podíl dlouhodobého majetku 10,43 % a vlastního kapitálu jen 4,51 % a v roce 2019 dosahoval vlastní kapitál záporných hodnot. Tedy podnik nerespektuje pravidlo vyrovnaní rizika ani pravidlo opatrného financování. Podnik je zadlužený a reálně je ohrožena jeho existence.

6.4 Analýza rozdílových ukazatelů

Čistý pracovní kapitál má vliv na platební schopnost firmy pro souvislost s financováním běžného provozu podniku. Za pomoci čistého pracovního kapitálu také lze zjistit okamžitou likviditu právě splatných závazků ukazatelem čisté pohotové prostředky.

Tab.12 - Vývoj ukazatele čistého pracovního kapitálu a ukazatele čistých pohotových prostředků (v tis. Kč)

	2016	2017	2018	2019
Čistý pracovní kapitál	4	129	739	-5 134
Čisté pohotové prostředky	-805	-648	-3 038	-9 094

Zdroj: vlastní zpracování

Z vývoje čistého pracovního kapitálu je zřejmé, že se zvyšuje. Tyto hodnoty naznačují, že stálá aktiva jsou financována dlouhodobými zdroji a svědčí o tom, že prostředky jsou využívány neefektivně a není podnikem věnována pozornost této oblasti.

Záporné hodnoty čistých pohotových prostředků signalizují nedostatek finančních prostředků k úhradě závazků a naznačují možné problémy s dodržováním splatností závazků.

Hodnocení hospodaření podniku je v centru pozornosti všech uživatelů informací. Výsledek hospodaření pro účely ukazatelů rentability využíváme ve čtyřech možných úrovních, jak bylo uvedeno v kapitole 3.2 teoretické části této práce.

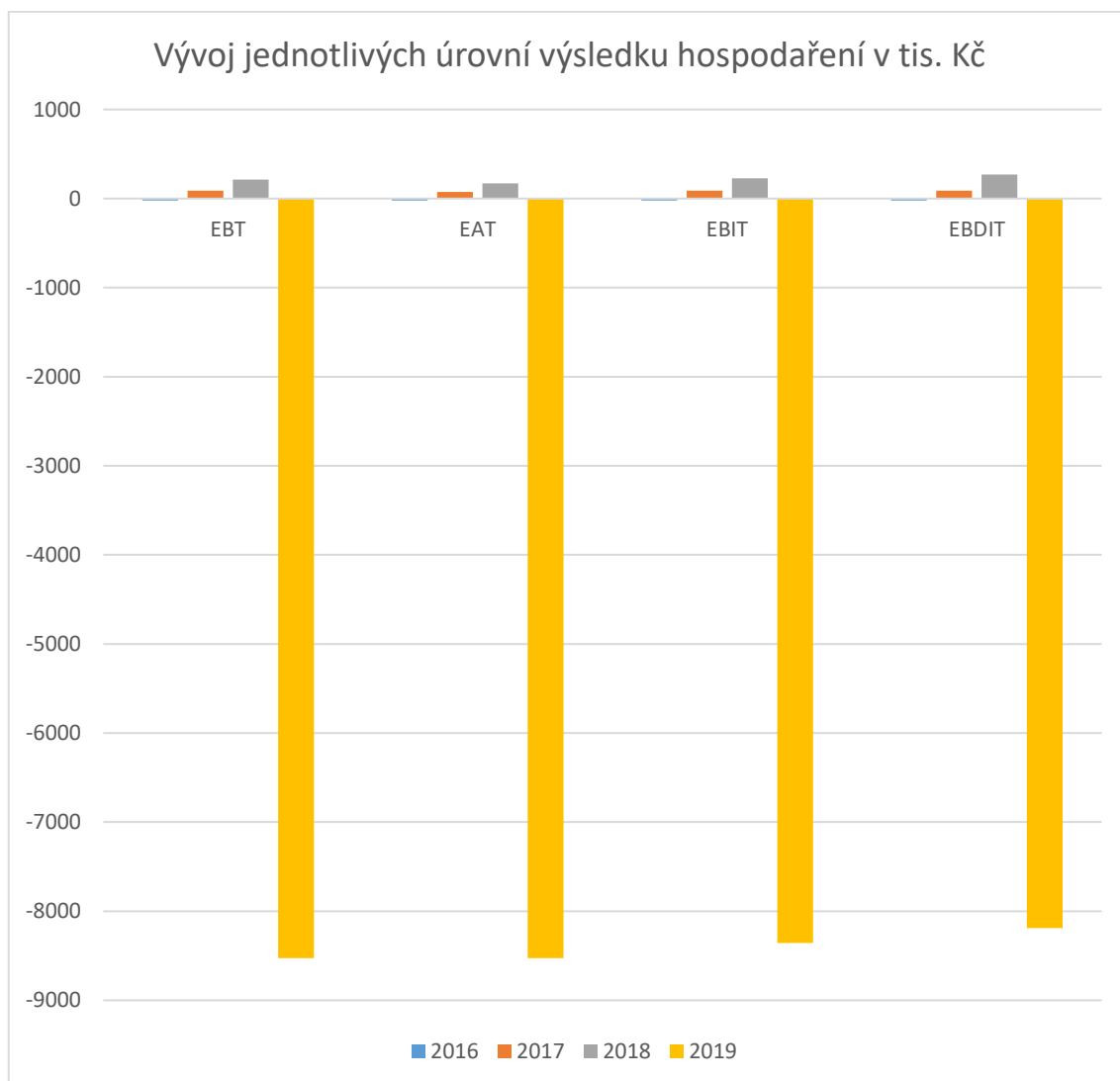
Tab. 13 - Vývoj jednotlivých úrovní výsledku hospodaření ve sledovaných obdobích (v tis. Kč)

Úroveň výsledku hospodaření	2016	2017	2018	2019
HV před zdaněním EBT	-21	89	214	-8 525
HV po zdanění EAT	-21	76	171	-8 525
HV před úroky a zdaněním EBIT	-21	90	227	-8 356
HV před úroky, odpisy a daní EBDIT	-21	90	271	-8 189

Zdroj: vlastní

Z vývoje úrovně výsledku hospodaření je zřejmý růst v letech 2017 a 2018 a následný velký propad do záporného výsledku hospodaření.

Graf 7 - Vývoj jednotlivých úrovní výsledku hospodaření ve sledovaných obdobích

Zdroj: vlastní

6.5 Analýza poměrových ukazatelů

Metody poměrových ukazatelů jsou využívány pro hodnocení finanční kondice podniku, avšak může nastat interpretace jednotlivých ukazatelů tak, že celkovou finanční situaci firmy nezhodnotí objektivně. Proto jsou využívány komplexní ukazatele, které hodnotí finanční pozici podniku objektivněji.

Tab. 14 - Ukazatele rentability podniku ve sledovaných obdobích

Ukazatel rentability	2016	2017	2018	2019
Rentabilita vlastního kapitálu ROE	-252	95	65,77	127,93
Rentabilita vloženého kapitálu ROA	-2,1	5,80	3,93	-142,62
Rentabilita dlouhodobého kapitálu ROCE	xxx	145,16	20,84	-362,83
Rentabilita tržeb ROS	-0,76	1,68	1,52	-31,66
Rentabilita mezd	-35	7,38	5,91	-101,54

Zdroj: vlastní

Rentabilita vlastního kapitálu kromě roku prvního dosahoval poměrně vysokých hodnot. V letech 2017 a 2018 byla ovlivněna jednak generovaným ziskem, který zvyšoval vlastní kapitál a jednak v roce 2019 pak záporným hospodářským výsledkem a zápornou hodnotu vlastního kapitálu. Rentabilita vlastního kapitálu ROE má dosahovat vyšších hodnot než rentabilita vloženého kapitálu ROA, což je ve všech sledovaných obdobích naplněno. Avšak zvýšení hodnoty ukazatele rentability vlastního kapitálu ve sledovaném období roku 2019 je způsobeno významným poklesem podílu vlastního kapitálu na celkovém objemu pasiv, zdrojů.

Rentabilita dlouhodobého kapitálu ROCE měří schopnost zhodnocovat vložené zdroje a je důležitou informací pro věřitele. Z vývoje je vidět, že v letech 2017 a 2018 ukazatel dosahoval kladných hodnot, ale v roce 2019 je záporný, a to významně, což je důležitá informace pro věřitele podniku.

Rentabilita tržeb ROS je ukazatelem vypovídajícím, kolik zisku podnik vyprodukoval v jedné koruně tržeb. V obdobích roků 2017 a 2018 byl zisk produkován kladný, v roce 2019 ale záporný.

Ukazatel rentability mezd jsem zvolila úmyslně pro posouzení efektivnosti práce. Vypovídá o tom, kolik zisku podniku přinesla jedna koruna vyplacených mezd. Zatímco v roce 2017 to bylo 7,38 Kč zisku na 1 Kč mezd, v roce 2018 mírný pokles 5,91 Kč na 1 Kč mezd a v roce 2019 efektivita práce byla nižší než vynaložené náklady na mzdy.

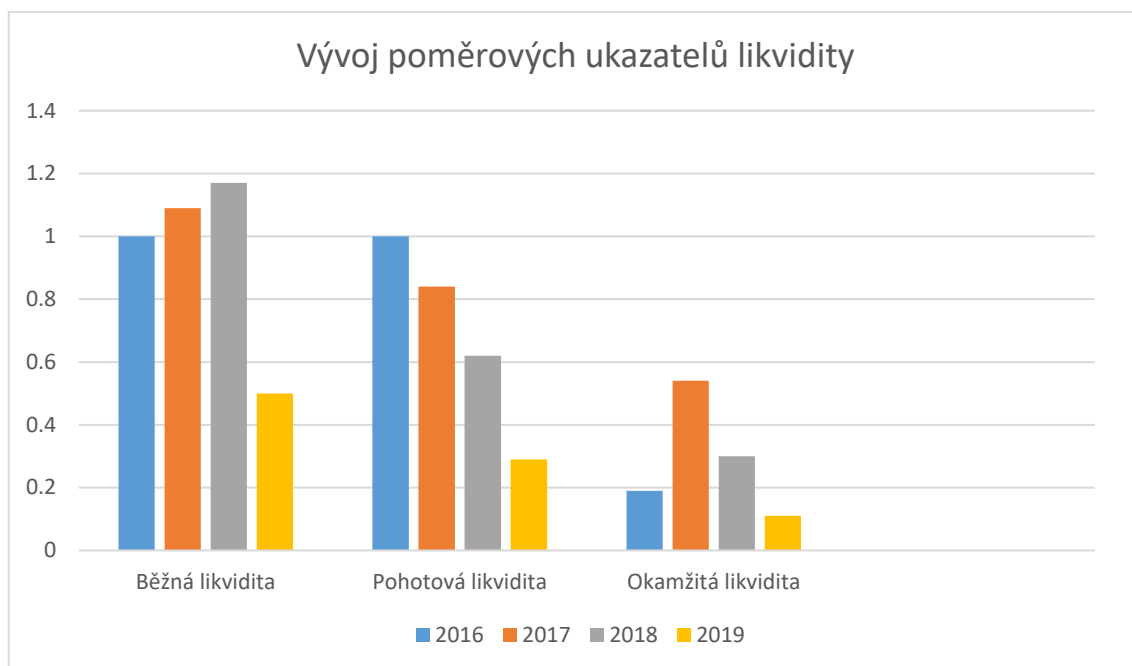
Tab. 15 - Poměrové ukazatele likvidity za sledovaná období

Úroveň likvidity	2016	2017	2018	2019
Běžná likvidita	1,00	1,09	1,17	0,50
Pohotová likvidita	1,00	0,84	0,63	0,29
Okamžitá likvidita	0,19	0,45	0,30	0,11

Zdroj: vlastní

Doporučená hodnota je 1,5 – 2,5 u běžné likvidity, v rozsahu 1,0 – 1,5 u pohotové likvidity a v rozmezí 0,2 - 0,5 u likvidity okamžité. V podniku není dosahováno doporučené výše ukazatele likvidity, to naznačuje možné problémy s placením závazků a financováním běžného provozu, což se i projevovalo a projevuje v nedostatku peněžních prostředků k úhradě splatných závazků. Z následného grafu č. 8 je vidět pokles všech úrovní likvidity v roce 2019, u likvidity běžné hodnoty ukazatele do roku 2018 stoupaly, hodnoty ukazatele pohotové likvidity mají klesající tendenci ve všech sledovaných obdobích.

Graf 8 - Vývoj poměrových ukazatelů likvidity ve sledovaných obdobích

Zdroj: vlastní

Tab. 16 - Vývoj ukazatelů krytí aktiv ve sledovaných obdobích v procentech

	2016	2017	2018	2019
Ukazatel krytí aktiv dlouhodobými zdroji	xxx	1 092,31	224,09	-594,95
Ukazatel krytí aktiv vlastními zdroji	xxx	615,38	43,19	-909,14

Zdroj: vlastní

Doporučovaná hodnota ukazatele krytí aktiv dlouhodobými zdroji je 1, resp. 100 %. Hodnoty ukazatele u analyzovaného podniku vypovídají o překapitalizaci, tedy o příliš velkém objemu dlouhodobého kapitálu v podniku.

Hodnota ukazatele krytí stálých aktiv vlastními zdroji by měl dosahovat doporučené hodnoty 0,75 – 1,00, resp. 75 – 100 % a koresponduje s pravidlem opatrného financování, tedy že by dlouhodobé složky majetku měly být hrazeny vlastním kapitálem.

Tab. 17 - Vývoj ukazatelů zadluženosti ve sledovaných obdobích v procentech

Ukazatel	2016	2017	2018	2019
Ukazatel věřitelského rizika	99,6	94,85	95,49	213,74
Koeficient samofinancování	0,4	5,15	4,51	-113,74
Ukazatel finanční páky	25 000	1 941	2 219	-87,92
Ziskový účinek finanční páky	250	19	21	-0,90
Ukazatel poměru vlastního a cizího kapitálu	24 900	1 841	2 119	-187,92
Ukazatel míry finanční samostatnosti	0,40	5,43	4,72	-53,21
Míra zadluženosti vlastního kapitálu	0	77,50	418,85	-34,56

Zdroj: vlastní

Hodnota ukazatele věřitelského rizika při respektování zlatého bilančního pravidla by měla být 50 %. Podíl vyšší než 50 % představuje vyšší podíl cizích zdrojů, vyšší zadluženost a vyšší využití efektu finanční páky.

Ukazatel věřitelského rizika plus koeficient samofinancování rovná se 100 %.

Hodnota ukazatele finanční páky vypovídá, kolikrát celkové zdroje převyšují zdroje vlastní. Čím je hodnota ukazatele finanční páky vyšší, tím je nižší podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích a vyšší míra zadlužení. Optimální výše hodnoty ukazatele je uváděna 4.

Ukazatel ziskového účinku finanční páky určuje, jak finanční páka působí na výkonnost vlastního kapitálu. Hodnota ukazatele vyšší než 1 vypovídá, že finanční páka zvyšuje rentabilitu vlastního kapitálu. Naopak hodnota nižší než 1 znamená, že finanční páka snižuje rentabilitu vlastního kapitálu.

Hodnoty ukazatele poměru vlastního a cizího kapitálu vypovídá, kolik jednotek cizího kapitálu připadá na jednotku kapitálu vlastního, tedy v jaké míře je vlastní kapitál zadlužen.

Výše hodnoty ukazatele vyšší než 100 %, resp. 1 umožňuje konstatovat závěr, že vlastní kapitál by nepostačoval k úhradě závazků a naopak.

Hodnota ukazatele míry finanční samostatnosti vypovídá, kolik korun vlastního kapitálu může být použito na úhradu jedné koruny dluhů, cizích zdrojů. Hodnoty by se měly pohybovat kolem 100 %, resp. hodnoty 1.

Dlouhodobou zadluženost vlastního kapitálu hodnotí ukazatel míry zadluženosti vlastního kapitálu. Hodnoty ukazatele by měly dosahovat maximálně hodnoty 1, resp. 100 %. Hodnoty vyšší zvyšují věřitelské riziko, podnik by v případě nutnosti splacení všech dlouhodobých závazků neměl dostatek prostředků.

Tab. 18 - Vývoj ukazatelů dluhové schopnosti ve sledovaných obdobích

Ukazatel	2016	2017	2018	2019
Ukazatel úrokového krytí v %	xxx	9 000	1 746	-4 944,38
Ukazatel úrokového zatížení v %	0	1,11	5,73	-2,02
Doba splacení dluhů v letech	xxx	16,38	20,38	-1,55

Zdroj: vlastní

Schopnost vytvářet zdroje na úhradu úroků vyjadřuje ukazatel úrokového krytí, který říká, kolikrát zisk převyšuje nákladové úroky. Platí, že čím vyšší je hodnota ukazatele, tím větší je schopnost podniku splácet úroky a tím vyšší je důvěryhodnost.

Ukazatel úrokového zatížení vypovídá, jak velký podíl představují nákladové úroky na vyprodukovaném zisku, kolik haléřů z jedné koruny zisku je vynaloženo na úhradu úroků. Hodnoty ukazatele by neměly přesáhnout 100 %, pak by na úhradu úroků zisk nebyl dostatečný.

Hodnota ukazatele doby splacení dluhů vypovídá, za jak dlouho je z prostředků vyprodukovaných za jedno účetní období podnik schopen splatit celkový objem cizích zdrojů.

Za přijatelnou je považována výše ukazatele 3,5 roku. Výše ukazatele menší než 1 rok postrádá opodstatnění pro čerpání dlouhodobých cizích zdrojů.

6.6 Poměrové ukazatele aktivity

Tab. 19 - Ukazatele aktivity ve sledovaných obdobích

Ukazatele aktivity	2016	2017	2018	2019
Doba obratu oběžných aktiv ve dnech	131,96	104,74	125,31	70,37
Rychlost obratu oběžných aktiv	2,77	3,48	2,91	5,19
Doba obratu pohledávek ve dnech	106,76	28,52	33,56	24,49
Rychlost obratu pohledávek	10,03	48,43	29,88	16,23
Doba obratu krátkodobých závazků ve dnech	98,44	85,64	76,20	125,49
Rychlost obratu krátkodobých závazků	0,01	0,12	0,06	0,18
Doba obratu zásob ve dnech	xxx	24,50	58,69	30,27
Rychlost obratu zásob	xxx	14,90	6,22	12,06

Zdroj: vlastní

Doba obratu oběžných aktiv je doba, za kterou je z tržeb možné oběžná aktiva obnovit. Z tabulky ukazatelů aktivity je vidět, že v roce 2019 je doba obratu téměř poloviční než v roce 2016 a rychlost obratu je téměř dvojnásobná proti roku 2016.

Průměrná doba inkasa pohledávek se zkrátila na 24,49 dnů, což je pozitivní a svědčí o péči, kterou podnik pohledávkám věnuje, ale také se od roku 2017 snižovala rychlost obratu pohledávek. Rychlost obratu pohledávek by se měla však v čase zvyšovat.

Z doby obratu krátkodobých závazků vyplývá nejprve zkracování doby splatnosti na 76,20 dnů v roce 2018 a v roce 2019 prodloužení doby splatnosti na 125,49 dnů. Rychlost obratu krátkodobých závazků se zvýšila na 0,18 obrátek za rok 2019. Přitom optimální je zvyšování doby splatnosti a snižování počtu obrátek.

Ukazatel obratový cyklus peněz vypovídá, jakou dobu jsou peníze v podniku vázány v nepeněžní formě:

Obratový cyklus peněz =

Doba obratu zásob + Doba obratu pohledávek – Doba obratu závazků

Tab. 20 - Obratový cyklus peněz

	2016	2017	2018	2019
Obratový cyklus peněz	8,31	-22,61	16,05	-70,73

Zdroj: vlastní

Pro zajištění provozní činnosti podniku je potřeba tím menší objem peněžních prostředků, čím kratší je obratový cyklus peněz, a tím nižší jsou náklady na provoz.

6.7 Analýza soustav ukazatelů

Hodnotit stabilitu a finanční zdraví podniku nelze jen na základě dosud uvedených ukazatelů. Bankrotní a bonitní modely, které patří do soustav ukazatelů, hodnotí finanční zdraví podniku a jeho výkonnost.

6.7.1 Altmanův bankrotní model

$$Z = 1,2 * X_1 + 1,4 * X_2 + 3,3 * X_3 + 0,6 * X_4 + 1,0 * X_5 (+ X_6)$$

Pro zhodnocení, zda je podnik ohrožen bankrotem, jsem zvolila Altmanovo Z-skóre v podobě upravené pro české podmínky a doplnila jsem ještě o ukazatel X_6 .

V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty jednotlivých ukazatelů ve sledovaných obdobích a výsledek Z-skóre bez ukazatele X_6 a s ukazatelem X_6 .

Hodnocení:

$Z < 1,10$ podnik je reálně ohrožen bankrotem

$Z > 2,60$ podnik není bankrotem ohrožen

$Z \in [1,10; 2,60]$ podnik se nachází v šedé zóně, vývoj nelze přesněji predikovat

Tab. 21 - Výpočet Altmanova bankrotního modelu

		2016	2017	2018	2019
X_1	$\frac{\text{Pracovní kapitál}}{\text{Aktiva}}$	0,004	0,083065	0,128076	-0,87626
X_2	$\frac{\text{Nerozdělený zisk}}{\text{Aktiva}}$	-0,021	0,035415	0,038821	-1,41679
X_3	$\frac{\text{Zisk na úrovni EBIT}}{\text{Aktiva}}$	-0,021	0,057952	0,039341	-1,42618
X_4	$\frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Cizí zdroje}}$	0,004016	0,054311	0,047187	-0,53214
X_5	$\frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}}$	2,76	3,44301	2,595494	4,558116
	Z-skóre	2,67451	3,81739	2,961674	-3,50259
X_6	$\frac{\text{Závazky po splatnosti}}{\text{Výnosy}}$	0,08677	0,117782	0,06097	0,179196
	Z-skóre (s X_6)	2,665833	3,699609	2,90977	-3,68179

Zdroj: vlastní

Z výsledků lze vyčíst, že v roce 2016 se podnik nacházel těsně nad hranicí šedé zóny, podle hodnocení výsledků Z-skóre v letech 2017 a 2018 by podnik neměl být ohrožen bankrotem, ale v roce 2019 již Z-skóre dosahuje záporné hodnoty, významně nižší než 1,10 a tedy hrozba bankrotu je pravděpodobná.

6.7.2 Index důvěryhodnosti manželů Neumaierových

Pro zhodnocení podniku jsem zvolila model IN95 a také model IN05 manželů Neumaierových, který je považován za vhodnější pro české prostředí.

V následující tabulce je přehled jednotlivých ukazatelů za sledovaná období a výsledný index důvěryhodnosti pro oba modely IN95 a IN05.

Tab. 22 - Vývoj indexu důvěryhodnosti IN95

váha	Hodnota váhy	ukazatel	2016	2017	2018	2019
V1	0,34	X ₁	1,004016	1,054311	1,047187	0,467859
V2	0,11	X ₂	0	90	17,46154	-49,4438
V3	5,74	X ₃	-0,021	0,057952	0,039341	-1,42618
V4	0,35	X ₄	2,766	3,444301	2,595494	4,558116
V5	0,1	X ₅	1,004016	1,087881	1,18788	0,494031
V6	16,54	X ₆	0,008677	0,117782	0,060697	0,179196
IN95			1,145813	9,957298	2,523	-14,7852

Zdroj: vlastní

Hodnocení IN95:

V roce 2016 podnik lze hodnotit jako rizikový s možností finančních problémů. V obdobích roků 2017 a 2018 podle hodnoty indexu IN95 bylo finanční zdraví firmy velmi dobré bez potíží s hrazením závazků. Podle hodnoty indexu důvěryhodnosti IN95 v roce 2019 má podnik vážné finanční problémy a není schopen dostatečně plnit své závazky.

Pro stanovení indexu důvěryhodnosti IN05 manželů Neumaierových již nejsou použity váhy jednotlivých ukazatelů dle oboru činnosti, tedy ve všech odvětvích jsou váhy jednotlivých ukazatelů stejné a neuvažujeme ukazatel doby obratu závazků po splatnosti na rozdíl od IN95. Také jsou výsledné hodnoty IN05 interpretovány mírně odlišně, přísněji než u IN95.

Tab. 23 - Vývoj indexu IN05

Ukazatel	2016	2017	2018	2019
X ₁	1,004016	1,054311	1,047187	0,467859
X ₂	0	90	17,46154	-49,4438
X ₃	-0,021	0,057952	0,039341	-1,42618
X ₄	2,766	3,44431	2,595494	4,554702
X ₅	1,004016	1,087881	1,160597	0,497945
IN05	0,718374	4,788344	1,640289	-6,57757

Zdroj: vlastní

Hodnocení IN05:

V prvním sledovaném období hodnota indexu IN05 klesla mírně pod hranici 0,9 a podle interpretace hodnot indexu důvěryhodnosti IN05 se jednalo o podnik, který s pravděpodobností 95 % je ohrožen bankrotem a s pravděpodobností 76 % nebude vytvářet hodnotu. V dalších

dvou obdobích, tedy v letech 2017 a 2018 je výsledná hodnota indexu IN05 vyšší než 1,60 a podnik s pravděpodobností 92 % by neměl zkrachovat, i když v roce 2018 byla hodnota indexu blízka 1,6 a je možné ji interpretovat, že s 50% pravděpodobností podnik zkrachuje. V posledním sledovaném období roku 2019 klesla hodnota indexu IN05 pod 0,9 stejně jako v období roku 2016 a s 95% pravděpodobností, tedy reálně je firma ohrožena bankrotem.

6.7.3 Index Aspekt Global Rating

Pro zhodnocení finančního zdraví podniku jsem zvolila metodu Aspekt Global Rating právě proto, že byla vytvořena pro české podnikatelské prostředí.

Tab. 24 - Vývoj indexu Aspekt Global Rating

Ukazatel	2016	2017	2018	2019
1. Provozní marže	-0,00759	0,016826	0,018133	-0,30949
2. Rentabilita vlastního kapitálu	-5,25	0,95	0,657692	1,279262
3. Ukazatel krytí odpisů	0	0	6,159091	-48,9162
4. Pohotová likvidita	0,760341	0,744578	0,522009	0,227857
5. Ukazatel samofinancování	0,004	0,051513	0,045061	-1,1374
6. Ukazatel provozní rentability aktiv	-0,021	0,05752	0,046967	-1,39427
7. Ukazatel rychlosti obrátu aktiv	2,766	3,44301	2,590121	4,505035
Celkem index	-1,74825	5,265171	10,03907	-45,7452
Rating	C	BBB	AAA	C

Zdroj: vlastní

Hodnocení indexu Aspekt Global Rating:

Model Aspekt Global Rating hodnotí především provozní oblast podniku. Podle hodnocení indexu za rok 2017 byl podnik stabilní, průměrně hospodařící. Analyzovaný podnik v roce 2018 dosáhl nejvyššího hodnocení AAA a podle interpretace hodnot indexu byl optimálně hospodařícím podnikem. V roce 2016, resp. v roce 2019 na základě indexu Aspect Global Rating C je podnik na pokraji bankrotu.

ZÁVĚR

Finanční analýza je důležitým nástrojem pro hodnocení ekonomické situace podniku a jejich výsledky jsou důležité nejen pro management pro finanční rozhodování a finanční řízení podniku, ale i pro jiné uživatele finanční analýzy. Podnik by měl usilovat o finanční stabilitu a zajištění pokračování činnosti, proto by měl znát nejen údaje z účetních výkazů, které neposkytují úplný obraz o finanční situaci podniku.

Posouzení finančního zdraví podniku je možné na základě finančních analýz, které z účetních výkazů získávají relevantní informace potřebné pro hodnocení podniku a jeho finanční situace.

Cílem diplomové práce byla aplikace finanční analýzy v prostředí podniku GRÉZA s.r.o., zhodnocení finanční situace a finančního zdraví podniku. Aktuálně jsou pro budoucí existenci podniku důležité informace z provedené analýzy roku 2019 na základě předběžných účetních výkazů, které upozorňují na špatnou finanční situaci, když z analýzy soustav ukazatelů vyplývá, že podnik se nachází na pokraji bankrotu. Ohrožení firmy bankrotem vyplývá jak z Altmanova bankrotního modelu, Indexu důvěryhodnosti manželů Neumaierových IN95 a IN05, tak i z modelu Aspekt Global Rating.

Podnik zahájil svou činnost v roce 2016, který nelze objektivně hodnotit právě z důvodu, že se jednalo o první období existence firmy. V roce 2017 a 2018 je zřetelný pozitivní růst podniku nejen z provedené horizontální analýzy, ale i vertikální. V těchto obdobích také rostly hodnoty ukazatele čistého pracovního kapitálu a klesaly hodnoty ukazatele čistých pohotových prostředků. Ve sledovaných obdobích likvidita všech úrovní nedosahovala doporučené výše a v roce 2019 klesly ukazatele likvidity ještě více, čemuž odpovídají problémy, s nimiž se podnik potýká. V roce 2018 začala klesat rentabilita tržeb i rentabilita mezd, v roce 2019 se také významně prohloubila zadluženost podniku. Korporace GRÉZA s.r.o. nemá dostatek finančních prostředků k úhradě svých závazků, vlastní kapitál klesl do záporných hodnot, výrazně se zvýšil podíl cizích zdrojů, a to jak krátkodobých, tak i dlouhodobých. Na pokles vlastního kapitálu má kromě zmiňovaného nárůstu cizích zdrojů vliv i generovaná ztráta za účetní období roku 2019, která nemohla být uhrazena z generovaného zisku předchozích období. K poklesu vlastního kapitálu došlo i přesto,

že vlastníci vložili formou příplatku mimo základní kapitál do podniku částku 1 600 000,00 Kč v průběhu posledního sledovaného roku.

Jednoznačně jsou negativní výsledky provedené analýzy za období roku 2019 ovlivněny ztrátovým hospodařením podniku. Na generované ztrátě měl rozhodující vliv záporný provozní hospodářský výsledek. Management podniku by se měl zaměřit na rozklíčování vynaložených nákladů, které výrazně překročily výnosy a protože se jedná o podnik v oboru stavebnictví, je potřeba zkontrolovat způsob stanovení jednotlivých nákladů na poskytované práce, důkladně porovnat rozpočtované náklady se skutečně vynaloženými. Z provedené horizontální analýzy výkazu zisku a ztrát vyplývá, že výkonová spotřeba a osobní náklady vzrostly více než tržby, což podporuje doporučení na prověření kalkulovaných a skutečných nákladů na zakázky a upravení kalkulace na další období. Je nutné také průběžně hodnotit kalkulace na zakázky, které jsou stanovovány předem na základě průměrných historických údajů a porovnávat je důsledně se skutečností, dbát na včas dostupné kompletní informace a operativně přizpůsobovat kalkulacím k aktuálně přijímaným zakázkám.

Vedení společnosti doporučuji nastavit procesy, které v podniku probíhají, průběžně je prověřovat a hodnotit, určit kompetence a zodpovědnost jednotlivých pracovníků a zpětně prověřovat, zda nastavení procesů je správné.

Management korporace GRÉZA s.r.o. by měl velmi podrobně prozkoumat jednotlivé nákladové položky, a to zejména náklady režijního charakteru, oprávněnost, zdůvodnitelnost jejich vynaložení, určit jejich podíl na produkované činnosti. Na základě analýzy nákladů a výrobního plánu pak sestavit finanční plán na následující období. Důsledně kontrolovat a srovnávat plán s realitou, hodnotit a odůvodňovat rozdíly, zvláště v oblasti nákladů, aby nedocházelo k jejich nekontrolovatelnému nárůstu. Také je potřeba zvažovat neodkladnost některých nákladových položek provozního charakteru, ideálně určit pracovníka zodpovědného za finanční řízení, v jehož kompetencích bude rozhodování a schvalování pořizování spotřebního materiálu, který není nevyhnutelně nutný k běžné provozní činnosti podniku, tedy tak, aby nedocházelo ke zbytečnému plýtvání peněžními prostředky a aby bylo dosaženo co nejdůkladnější kontroly veškerých nákladů režijního charakteru.

Podnik musí na základě finančního a výrobního plánu zajistit financování provozu během zimních měsíců, což je možné jednak uzavřením zakázek na tato období, která mohou probíhat tzv. „pod střechou“, anebo vytvořením rezervy peněžních prostředků. Pokud se podnik

rozhodne další zimní období financovat prostředky z dalšího úvěru, považuji za vhodné upozornit, že je velmi málo pravděpodobné, spíše velmi nepravděpodobně, že by bankovní instituce úvěr podniku poskytla, a to s ohledem na rizika, která vyplývají z provedené finanční analýzy a zhodnocení finančního zdraví podniku.

Vzhledem také k faktu, který je vedení podniku znám, a to nízká produktivita práce zaměstnanců, mohu jen doporučit změnu zaměstnanců na pozici stavbyvedoucích, případně přesné vymezení jejich kompetencí tak, aby došlo nejen k efektivnějšímu vedení pracovníků na stavbách, ale také k včasnému předávání informací a podkladů, potřebných pro hodnocení jednotlivých zakázek, které podnik potřebuje získávat s co nejmenší prodlevou, aby bylo možno pružně reagovat na případné odchylky mezi plánovanou kalkulací a skutečností. Také doporučuji přehodnotit způsob odměňování stavebních dělníků, zvážit motivaci zaměstnanců nenárokovou složkou mzdy za kvalitně a v termínu odvedenou práci, vedoucí pracovníky pak více zainteresovat na ziskovosti firmy. Případně doporučuji zvážit motivaci zaměstnanců prostřednictvím poskytování benefitů, které nejsou zahrnovány do vyměřovacích základů sociálního a zdravotního pojištění. Touto formou může podnik zvyšovat odměny svých zaměstnanců za vykonanou práci, motivovat je a současně však i uspořit finanční prostředky. Také je potřeba si uvědomit, že je nutné při růstu obratu prověřovat, zda se náklady nezvyšují neúměrně ke zvýšení tržeb a nepřevyšují je. Růst obratu, resp. tržeb nemůže být jediným měřítkem pro úspěšnost podniku.

Podnik, který zajišťuje zhodnocení vložených prostředků (výnosnost a rentabilita), je finančně stabilní a není omezován jinými subjekty v důsledku zadlužení, vysokého podílu cizího kapitálu a který je schopný své závazky hradit, je považován za finančně zdravý. V současném okamžiku mohu na základě finančních analýz, provedených v této diplomové práci, konstatovat, že podnik GRÉZA s.r.o. nelze zhodnotit jako finančně zdravý, naopak je velmi reálně ohrožen bankrotem a je nutné neprodleně podniknout kroky ke stabilizaci podniku a zastavení zadlužování, aby byl schopen zajistit svou další existenci a zhodnocování vložených prostředků.

SEZNAM ZDROJŮ

1. GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 2. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0684-x.
2. JIŘÍČEK, Petr a Magda MORÁVKOVÁ. *Finanční analýza*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2008. ISBN 978-80-87035-14-6.
3. KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. 3. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-646-0.
4. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.
5. KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.
6. MARINIČ, Pavel. *Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi*. V Praze: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1397-3.
7. SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.
8. VISHWANATH, S. R. *Corporate finance: theory and practice*. 2nd ed., Rev. and enhanced, New ed. Thousand Oaks, Calif.: Response Books, 2007. ISBN 978-0-7619-3497-4.
9. VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3647-1.

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 - Metody finanční analýzy.....	23
Tab. 2 – Ukazatele indexu Aspect Global Rating.....	47
Tab. 3 – Přehled položek aktiv za sledovaná období.....	52
Tab. 4 – Přehled položek pasiv za sledovaná období.....	52
Tab. 5 – Přehled vývoje počtu zaměstnanců za sledovaná období.....	53
Tab. 6 – Přehled položek výkazu zisku a ztrát za sledovaná období.....	54
Tab. 7 – Absolutní ukazatele vývoje aktiv a pasiv.....	56
Tab. 8 – Absolutní ukazatele vývoje položek výkazu zisku a ztráty.....	59
Tab. 9 – Podílové ukazatele vývoje aktiv a pasiv.....	61
Tab. 10 – Podílové ukazatele vývoje položek výkazu zisku a ztráty.....	62
Tab. 11 – Vertikální analýza rozvahy ve sledovaných obdobích.....	63
Tab. 12 – Vývoj ukazatele čistého pracovního kapitálu a ukazatele čistých pohotových prostředků.....	66
Tab. 13 – Vývoj jednotlivých úrovní výsledku hospodaření ve sledovaných obdobích.....	66
Tab. 14 – Ukazatele rentability podniku ve sledovaných obdobích.....	68
Tab. 15 – Poměrové ukazatele likvidity ve sledovaných obdobích.....	69
Tab. 16 – Vývoj ukazatelů krytí aktiv ve sledovaných obdobích.....	70
Tab. 17 – Vývoj ukazatelů zadluženosti ve sledovaných obdobích.....	71
Tab. 18 – Vývoj ukazatelů dluhové schopnosti ve sledovaných obdobích.....	72
Tab. 19 – Ukazatele aktivity ve sledovaných obdobích.....	73
Tab. 20 – Obratový cyklus peněz.....	74
Tab. 21 – Výpočet Altmanova bankrotního modelu.....	75
Tab. 22 – Vývoj indexu důvěryhodnosti IN95.....	76
Tab. 23 – Vývoj indexu důvěryhodnosti IN05.....	77
Tab. 24 – Vývoj indexu Aspect Global Rating.....	78

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – Vývoj aktiv.....	57
Graf 2 – Vývoj pasiv.....	58
Graf 3 – Vývoj položek výkazu zisku a ztráty.....	60
Graf 4 – Vývoj provozních výnosů a provozních nákladů.....	60
Graf 5 – Vývoj struktury aktiv.....	64
Graf 6 – Vývoj struktury pasiv.....	65
Graf 7 – Vývoj jednotlivých úrovní výsledku hospodaření.....	67
Graf 8 – Vývoj poměrových ukazatelů likvidity.....	70

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Snímek úvodní stránky www.greza.cz	65
---	----

PŘÍLOHY

Příl. 1 - Přehled položek aktiv z rozvahy za sledovaná období.....	86
Příl. 2 – Přehled položek pasiv z rozvahy za sledovaná období.....	87
Příl. 3 - Přehled položek výkazu zisku a ztráty za sledovaná období.....	88

Příloha 1 – Přehled položek aktiv z rozvahy za sledovaná období

Označení	AKTIVA	Údaje z rozvahy za sledovaná období			
		2016	2017	2018	2019
	AKTIVA CELKEM	1000	1553	5770	5859
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0
B.	Stálá aktiva	0	13	602	733
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0
B.I. 1.	Nehmotné výsledky vývoje	0	0	0	0
B.I. 2.	Ocenitelná práva	0	0	0	0
B.I. 3.	Goodwill	0	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	0	13	602	733
B.II. 1.	Pozemky a stavby	0	0	0	0
B.II. 2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	0	13	602	733
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	1000	1535	5131	5089
C.I.	Zásoby	0	359	2403	2189
C.I. 1.	Materiál	0	0	0	0
C.I. 2.	Nedokončená výroba a polotovary	0	359	2403	2189
C.I. 3.	Výrobky a zboží	0	0	0	0
C.II.	Pohledávky	809	418	1382	1811
C.II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	0	0	8	40
C.II. 2.	Krátkodobé pohledávky	809	418	1374	1771
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0
C.IV.	Peněžní prostředky	191	758	1346	1089
D.	Časové rozlišení aktiv	0	5	37	37

Zdroj: účetní výkazy analyzované společnosti, zpracování vlastní

Příloha 2 - Přehled položek pasiv z rozvahy za sledovaná období

Označení	PASIVA	Údaje z rozvahy za sledovaná období			
		2016	2017	2018	2019
	PASIVA CELKEM	1000	1553	5770	5859
A.	Vlastní kapitál	4	80	260	-6665
A.I.	Základní kapitál	25	25	36	36
A.II.	Ážio a kapitálové fondy	0	0	0	1600
A.III.	Fondy ze zisku	0	0	0	0
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	0	-21	53	224
A.V.	Výsledek hospodaření běžného období	-21	76	171	-8525
B.+C.	Cizí zdroje	996	1473	5510	12524
B.	Rezervy	0	0	0	0
C.	Závazky	996	1473	5510	12524
C.I.	Dlouhodobé závazky	0	62	1089	2303
C.I. 1.	Vydané dluhopisy	0	0	0	0
C.I. 2.	Závazky k úvěrovým institucím	0	0	887	1931
C.I. 3.	Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0
C.I. 4.	Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0
C.I. 5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0
C.I. 6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0
C.I. 7.	Závazky - podstatný vliv	0	0	0	0
C.I. 8.	Odložený daňový závazek	0	0	0	0
C.I. 9.	Ostatní dlouhodobé závazky	0	62	202	372
C.II.	Krátkodobé závazky	996	1411	4421	10221
C.II. 1.	Vydané dluhopisy	0	0	0	0
C.II. 2.	Závazky k úvěrovým institucím	0	0	0	0
C.II. 3.	Krátkodobé přijaté zálohy	0	0	0	0
C.II. 4.	Závazky z obchodních vztahů	746	1255	3120	9075
C.II. 5.	Krátkodobé směnky k úhradě	0	0	0	0
C.II. 6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0
C.II. 7.	Závazky - podstatný vliv	0	0	0	0
C.II. 8.	Závazky ostatní	250	156	1301	1146
C.II. 8.1.	Závazky ke společníkům	0	0	0	0
C.II. 8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	150	75	972	233
C.II. 8.3.	Závazky k zaměstnancům	0	0	0	0
C.II. 8.4.	Závazky ze soc. zabezpečení a zdrav. poj.	0	0	0	0
C.II. 8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	0	0	0	0
C.II. 8.6.	Dohadné účty pasivní	0	0	0	0
C.II. 8.7.	Ostatní krátkodobé závazky	100	81	329	913
D.	Časové rozlišení pasiv	0	0	0	0

Zdroj: účetní výkazy analyzované společnosti, zpracování vlastní

Příloha 3 - Přehled položek výkazu zisku a ztráty za sledovaná období

Označení	TEXT	Údaje z výkazu zisku a ztráty			
		2016	2017	2018	2019
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	2766	5349	14896	26161
II.	Tržby z prodeje zboží	0	0	49	234
A.	Výkonová spotřeba	2715	4581	13809	25894
A. 1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0	39
A. 2.	Spotřeba materiálu a energie	1216	2725	8655	15621
A. 3.	Služby	1499	1856	5154	10234
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	0	-359	-2043	213
C.	Aktivace	0	0	0	0
D.	Osobní náklady	60	1030	2891	8396
D. 1.	Mzdové náklady	50	763	2166	6223
D. 2.	Náklady na soc. zabezpečení, zdrav. poj. a ost. náklady	10	267	725	2173
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	0	0	44	167
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého majetku	0	0	44	167
III.	Ostatní provozní výnosy	0	0	31	291
F.	Ostatní provozní náklady	12	7	48	352
*	Provozní výsledek hospodaření	-21	90	227	-8336
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	0	0	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0
H.	Náklady související s ost. dlouhodobým fin. majetkem	0	0	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	0	0	0	0
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	0	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	0	1	13	169
VII.	Ostatní finanční výnosy	0	0	0	0
K.	Ostatní finanční náklady	0	0	0	20
*	Finanční výsledek hospodaření	0	-1	-13	-189
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (EBT)	-21	89	214	-8525
L.	Daň z příjmů	0	13	43	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (EAT)	-21	76	171	-8525
*	Čistý obrat za účetní období	2766	5349	14976	26686

Zdroj: účetní výkazy analyzované společnosti, zpracování vlastní

ANOTACE

Bibliografický údaj: Mádrová, Lenka. *Metody finanční analýzy a jejich aplikace v prostředí podniku*. Olomouc 2020. Diplomová práce. Moravská vysoká škola Olomouc. Vedoucí práce: Ing. Zuzana Stefanovová, Ph. D.

Název práce: Metody finanční analýzy a jejich aplikace v prostředí podniku

Autor: Bc. Lenka Mádrová

Ústav: Ústav podnikové ekonomiky

Vedoucí práce: Ing. Zuzana Stefanovová, Ph.D.

Abstrakt: Tato diplomová práce se zabývá metodami finanční analýzy, zhodnocení vývoje finanční situace a finančního zdraví v prostředí podniku. Jejím cílem je aplikace finanční analýzy v prostředí podniku, zhodnocení finanční situace a finančního zdraví konkrétního podniku. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část práce obsahuje teorii finanční analýzy, definuje základní pojmy jako finanční analýza, shrnuje uživatele finanční analýzy, popisuje zdroje dat, z nichž jsou čerpány informace potřebné pro provedení finanční analýzy. Jednotlivé metody finanční analýzy, které jsou aplikovány v praktické části na údaje konkrétního podniku, jsou teoreticky vymezeny. V praktické části diplomové práce je nejprve představen podnik, jehož data jsou podrobena finanční analýze a zhodnocení finančního zdraví. Dále je provedena vlastní finanční analýza, a to analýza horizontální, v členění na absolutní ukazatele vývoje a podílové ukazatele vývoje, vertikální analýza, analýza poměrových ukazatelů, analýza poměrových ukazatelů aktivity a analýza soustav ukazatelů, Altmanův bankrotní model, Index důvěryhodnosti manželů Neumaierových IN95 a IN05, index Aspekt Global Rating, na základě dat a informací z účetních závěrek a účetnictví. Na základě provedené analýzy sledovaných období je zhodnocen finanční vývoj a finanční zdraví podniku. Závěrem jsou uvedena doporučení pro budoucí ekonomickou strategii firmy na základě provedené finanční analýzy a zhodnocení finančního zdraví analyzovaného podniku.

Klíčová slova: finanční analýza, finanční zdraví, vertikální analýza, horizontální analýza, absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele, bankrotní modely, analýza soustav ukazatelů

Title: Methods of Financial Analysis and their Application in the Company Environment

Author: Bc. Lenka Mádrová

Department: Institute of Business Economics

Supervisor: Ing. Zuzana Stefanovová, Ph.D.

Abstract: This diploma thesis deals with methods of financial analysis, evaluation of development of financial situation and financial health in company environment. Its aim is application of financial analysis in the company environment, evaluation of financial situation and financial health of a particular company. The thesis is divided into theoretical and practical part. The theoretical part contains the theory of financial analysis, defines basic concepts such as financial analysis, summarizes users of financial analysis, describes the sources of data from which the information needed for financial analysis is drawn. Individual methods of financial analysis, which are applied in the practical part to the data of a particular company, are theoretically defined. In the practical part of the thesis is first introduced the company, whose data are subjected to financial analysis and evaluation of financial health. Furthermore, the actual financial analysis is carried out, namely horizontal analysis, divided into absolute development indicators and development indicators, vertical analysis, analysis of ratio indicators, analysis of activity indicators and analysis of indicator systems, Altman's bankruptcy model, Confidence Index of Neumaier spouses IN95 and IN05 , Index Global Rating, based on data and information from financial statements and accounting. Based on the analysis of the monitored periods is evaluated the financial development and financial health of the company. Finally, there are recommendations for the future economic strategy of the company based on the financial analysis and evaluation of the financial health of the analyzed company.

Keywords: financial analysis, financial health, vertical analysis, horizontal analysis, absolute indicators, differential indicators, ratio indicators, bankruptcy models, analysis of indicator systems